

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!



AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians
Vol. 94 — No. 26 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, JUNE 25, 1992

ISSN Number: 0164-680X

50¢



Samostojna Slovenija 1991

Today is First Anniversary of Slovene Independence

It is hard to believe, but just one year ago today Slovenia's parliament, democratically elected in April 1990, adopted the country's Declaration of Independence. Our photo above shows the raising of independent Slovenia's flag on Mount Triglav to celebrate the occasion, which some of us had the privilege of experiencing first-hand — as we did the invasion of the Yugoslav Army which followed soon after. It was an extraordinary time, with the memories the sweeter because of Slovenia's quick victory in that conflict, a victory that in the space of this last year has led to full international recognition and the preservation of Slovenia's democratic system of government. We can be confident Slovenia will succeed both economically and as a permanent member of the democratic family of nations. We can be proud, too, that we have been of help to Slovenia throughout this historic period. Let's maintain our confidence and our commitment!

The 1992 Pittsburgh Folk Festival

As 1992 began, there was serious doubt about the future of the annual Pittsburgh Folk Festival, a Pittsburgh tradition for over 35 years. Sponsorship of the annual event had been dropped by Robert Morris College at the end of 1991.

To preserve the tradition of "Unity in Diversity" and to showcase Pittsburgh's ethnic heritage each year, the participating nationality groups took it upon themselves to conduct the festival, taking shares in a non-profit corporation. New organization, new facilities and a new site were found. The Festival linked itself with the Pittsburgh History and Landmarks Foundation and planned the 36th annual Festival for Station Square, Pittsburgh's riverfront showplace, Memorial Day weekend, May 22, 23 and 24.

Perhaps never before had the nationality groups worked harder or been more bound in a common cause: to put on a Festival which would be their own. The roster of nationalities speaks to the cooperation and determination that created the Festival held last Memorial Day weekend: Bulgaria, Caribbean, Carpatho-Rus, China, Germany, Greece, Hungary, India, Ireland, Lebanon, Lithuania, Phillipines, Poland, Slovakia, Slovenia, Ukraine

and Viet Nam. A Pittsburgh tradition had been saved and a plan for the future began.

Deeply involved in the "small miracle" was the Slovenian group, The Slovenian Heritage Association. Their representative, Terry Stefl, served on the ad hoc committee which provided the transition of site and sponsor. He was subsequently elected to the Pittsburgh Folk Festival, Inc. Board of Directors and now serves at its Vice President.

The 1992 Festival theme was "Salute to Freedom." The Slovenian group, under the leadership of Frank Kalik (who was regrettably hospitalized during the weekend event), worked hard to make the "new" Festival a success: and, like the others, offered a food booth, bazaar tables, display booth and program. The following is an excerpt from the Festival program book describing the Slovenian display:

The year is 1912. A brave family prepares to leave Slovenia as part of the vast wave of immigration to the land called America. They speak of their homeland, their hopes and their fears and tell of the conditions that have led to their decision to depart. They travel to the strange new city of Pitts-

burgh in pursuit of the American dream.

This presentation is a lesson in Slovenian history in Pittsburgh and a tribute to this year's centennial of Ellis Island. This display has been presented to audiences across the country and is scheduled to be showcased in "Ameriflora" in Columbus, Ohio this summer. It will also appear in Philadelphia's Columbus Day "Neighbors in the New World" celebration this fall. It is a salute to those immigrants of every nation who heard the call of freedom and came here to be American.

Festival booths are evaluated each year by each other nationality and a panel of three experts in the fields of history, theatre and art. For the second straight year the Slovenian booth received the highest rating of all the nationality presentations.

Entertainment during the weekend at the Festival included the Slovenian-style

(Continued on page five)

Vacation

There will be no Ameriška Domovina (American Home) newspaper printed the first week in July because of vacation.

Tribute to Bishop Edward Pevec on His 10th Anniversary

*Our Lord looked down upon the Earth,
And saw this young slip of man.
He tapped him on the shoulder
And said,
"Come follow Me, my young man,
My vineyard needs the likes of you."*

*And so this young man followed Him,
Took up the Cross, and began
To teach the Word of God.
The young, the old, the sick, and all
Were touched by his love of God,
And his love for his fellowman.*

*Then one day, Our Lord looked again,
And was pleased with what He saw.
He tapped him on the shoulder again
And said,
"Well done, my dear beloved Priest,
But now I need you for greater things."*

*And so it came to pass,
No longer just Father, our Priest,
But by the Grace of God,
This pious, kind, and humble man,
Became Shepherd of a greater flock.*

*With awe and pride and continued love,
We greet you, Bishop Edward Pevec!!!*

—Stanley J. Frank

On July 2nd, 1982, ten years ago, ordination ceremonies for Bishop-elect Edward Pevec were held at St. John's Cathedral in Cleveland, Ohio. It was a joyous and memorable event, and especially for our Slovenian communities. History was in the making. A Slovenian lad, born and raised in Cleveland, grew up to become a priest in the service of God. And now he was elevated to become a bishop! We are elated and rejoiced in this wonderful news!

How best can I say this?... During this time, it seemed that some force kept tugging at my emotions. It was a restless inspiration that urged me on... and soon I found myself with pen in hand and the words began to flow. A tribute to our Bishop, our own Bishop Edward Pevec.

Written ten years ago, but not made public until now; to be shared with ALL. Its meaning was significant then — and continues as a significant symbol of His Love of God — And His Love For Us All!

—SJF

KSKJ, AMLA Set Picnics For This Sunday

This Sunday will be KSKJ Day at the Slovenska pristava in Harpersfield, Ohio. It is sponsored by the Ohio Federation of KSKJ Lodges for all KSKJ members and their friends. The picnic will be from noon to 8. p.m., with

games and competitions for the youngsters beginning at about 4:30 p.m. Refreshments and entertainment will be available throughout the day. There is no admission and parking is free.

James V. Debevec Hospitalized

These last several days, American Home owner and publisher James V. Debevec has been in Hillcrest Meridia Hospital, where he has been undergoing a series of tests. He is feeling fine. Jim and Madeline want to thank all who have expressed their concern and best wishes.

The Northern District of AMLA will have its picnic at the fraternal's "Slovenian Garden" Recreation Center on Kniffen Road in Leroy, Ohio. A goulash and polenta dinner will be served from 1 to 3 p.m. For tickets, call AMLA at 531-1900. The Joey Tom-sick Orchestra will entertain from 2:30 to 6:30 p.m. The kitchen will feature hot dogs, sausages, french fries and waffles after 3 p.m.

By Tony Petkovsek

AMERIŠKA DOMOVINA, JUNE 25, 1992

A Kollander Travel group recently returned from London on a crossing of the Atlantic from New York aboard the Queen Elizabeth 2. The weather the latter part of April and the first part of May was quite pleasant, though somewhat cool at times. The voyage lasted close to six days, with five overnights.

Having been on many cruises within Europe, the Caribbean and Mexico, I would have to say this was markedly different, as many on the liner were British returning to England. Even the Americans on board tended to be more of the "society" class.

It was absolutely amazing to watch the film "A Day to Remember" about the sinking of the Titanic while en route, since it was exactly 80 years since that fateful April day in 1912.

But perhaps even more interesting were the two lectures given by H.R. Haldeman, the Chief of Staff to former President Richard Nixon. One of the presentations dealt with Watergate, and the other on

the politics of our time. Haldeman, an avowed "Nixon man" and staunch Republican, was defensive about the Watergate affair, this even though he spent a year and a half in a federal prison.

While in London we were amazed at the high prices for virtually everything, from food staples to tourist items. Fortunately, almost everything was included in our package for the three days we spent there.

Charlie and Ann Tercek, Penny Sustar, Marie Koenig, Carol Czech, Jo Koenig, Rosemary Toth, and Bertha and Al Hoegler were among those aboard with us.

Albina Mrsnik, who is 85, said her experience on the QE2 was fantastic, with a lot of memories, and really beautiful. She had crossed the Atlantic several times, including in 1954 with her late husband John. She originally came over to America in 1925 as a teenager and the crossing took 19 days. By the way, Albina told of her experiences in coming to America via Ellis Island on

Cleveland's Public Television channel WVIZ/25. The program aired June 17 and was repeated last Sunday afternoon.

Joe "Joker" Arko was another curious passenger with us. He was returning to England almost 50 years after he served Uncle Sam in World War II. He was stationed at Glatton Air Base in the 88th Complement Squadron attached to the Army's 457th Bomber Group near Peterborough, England. He was a fireman who served with Stan Majer from February 1944 to June 1945. Much to Joe's surprise, he found his picture included in a special display at the local museum.

"Joker" was accompanied on a one-hour train trip from London to Peterborough by Barbara Strumbly, Stella Rupe and this reporter. We were met by the local historian, Bernard Bains, and his wife Sadie. What a trip back in time for Joe, some five decades, as we visited the town's landmarks and the location of Glatton Air Base, just outside Peterborough.

Joe hopes to return someday on his own, or perhaps with Stan Majer.

Slovenia opens Seattle office

The newly independent republic of Slovenia opened the U.S. headquarters for its tourism development association in Seattle. The office can be contacted by calling (206) 728-7774.

In Memory

Enclosed please find check in the amount of \$25.00 as a donation in memory of Tony Novak.

Mia and August Kollander Kolland World Travel, Inc. Cleveland, Ohio

In Loving Memory

Of the 12th anniversary of the death of our husband, father, father-in-law, grandfather and brother



Joseph Strumbel

Passed away June 23, 1980

Twelve years have passed since that sad day, The one we loved was called away. God took him home — it was His will — But in our hearts he liveth still.

Sadly missed by:

- Wife — Jennie
- Daughter - Rosalie Franks and family
- Brothers - Frank in Euclid and Edward in Sunrise, Fla.
- Sisters - Jennie Komar, and Josephine Strumbel of Euclid, Ohio

Cleveland, Ohio, June 25, 1992.

We Wish A Happy 4th of July To All of Our Customers!

NOSAN'S

Slovenian Home Bakery

Closed for Vacation during July (After July 4)

6413 St. Clair — 361-1863

Our Euclid Location

567 E. 200

481-5670

American-Slovenian Remodeling Company

Residential, Commercial Remodeling of Bathrooms, Kitchens, Rec. Rooms, Garages, Dry Wall, Windows, Doors, Glass Block Basement Windows.

Free Estimates — No Job Too Small

Call J. STREKAL at 692-1020

CARPENTRY PLUS ELECTRICAL-PLUMBING

Happy 4th of July To All!

Auto, Homeowners, Life & Estate Planning

Hanks and Coletta Insurance Agency, Inc.

Chuck Coletta

Phone 481-8000

563 E. 185 St.

Fax: 481-6483

Cleveland, OH 44119

We Wish All Our Customers A Happy Fourth of July!!!

Happy 4th of July!



— Phone 731-6888

GABRIEL INSURANCE AGENCY

ALL FORMS OF INSURANCE

BILL J. GABRIEL

**27801 Euclid Avenue # 110
Euclid, Ohio 44132**

McDonald & Company builds relationships that work.™

For investment advice call,

**Stephen Koren Sharon Krnc
765-8357 or 1-800-828-3538**

McDONALD & COMPANY SECURITIES, INC.

**30050 Chagrin Blvd., Suite 150 • Pepper Pike, Ohio 44124
Member NYSE Member SIPC**

Happy 4th of July From All of Us at

Jakubs & Son Funeral Home

**936 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119**

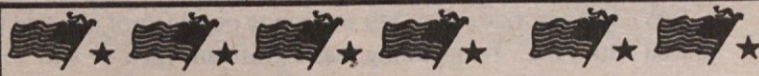
(216) 531-7770

**GOLDEN RULE
Funeral Homes**

Euclid Ohio Beverage

**635 E. 200 St., Euclid, Ohio 44119
A HAPPY 4th OF JULY!**

**Come and visit us and choose from a large selection of imported wines. We also recommend our fine quality Ohio wines featuring Chalet Debonné of the Debevc family.
From: The Briggs Family**



Business Phone 692-2099

Our American-Slovenian FLAG HEADQUARTERS

Order Your New Slovenian Flags from Frangie's Fashions.

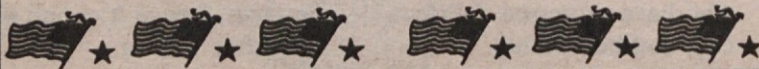
• ANY SIZE •

— We Ship Anywhere Around The World!



Frangie's Fashions
475 EAST 200th STREET
EUCLID, OHIO
44119

**HOURS: MONDAY-SATURDAY 9:00-4:00
THURSDAY 9:00-9:00**



St. Vitus Alumni celebrate reunion

At the noon Mass on May 31 the SVA (St. Vitus Alumni) celebrated their Third Annual Alumni Reunion Day with Fr. (William) Jerse as celebrant with co-celebrants Revs. Cimperman and Tomc.

The Lira Choir with their renditions of both Slovenian and English hymns pleased us. The Eucharistic gifts were taken up by our president, Dorothy Stanonik, Al and Agnes Koporc, and Daniella Avsec, our corresponding secretary.

In the school auditorium a family-style dinner was provided by Albert Somrak. The hall was beautifully decorated with little school houses on each table and a larger one on stage along with yellow potted mums. Albina Pozelnik, Josephine Perpar and Florence Hotuyac deserve much praise for their artistic expertise.

Sisters Mary Ramon (Kastelic), Philomen (Malovrh) and Avsec with our pastor, Fr. Božnar and Fr. Gallagher also took part in our festivities.

President Dorothy Stanonik delivered a welcome address, specially for the Class of '22 who were celebrating their 70th anniversary. Gifts were presented to Dorothy Ostroska (Andrews) from North Carolina, Class of '42 and to Fred Merhar from Pueblo, Colorado, Class of '40.

Ray Gobec entertained us with his accordion and we sang our favorite Slovenian

and English songs, including 'Alumni Song' to the tune of 'God Bless America.'

Matthias Perpar announced that two scholarship awards would be presented again to one girl and one boy, graduates of '92 SVS (St. Vitus School) for their outstanding scholastic achievements.

Surprise

Editor: What a wonderful surprise to be chosen as a winner in your contest and to receive a one-year (extended) subscription to the American Home newspaper — to me a valued prize.

My thanks also to John Mercina for always having an interesting and fun column in the paper.

—Ruth Abbott

Thanks

Editor: Thank you for extending my subscription to A.D. by six months. It was a lovely surprise in being a winner in John Mercina's "Ljubljana U Exam" puzzle.

Hvala lepa, Mr. Mercina.
Frances Virant

Slovenian Visas

Foreign citizens who need visas to enter the Republic of Slovenia can obtain them at Slovenian border crossings or at Slovenian diplomatic/consulat representatives abroad, stated the Ministry of Information.



Some of the members of the committee: Florence Hotujac, Agnes Koporc, Dorothy Stanonik, Mathias Perpar, Daniella Avsec, Josephine Perpar, Al

Koporc, Anne Arhar, Josephine Ambrosic, Tony Brodnik, Ann Gornick, Marie Orazem.

(Photo by Tony Grdina)

CARST-NAGY Memorials
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the Slovenian Community."

Bob Kamenar - Photographer

ALL OCCASIONS SINCE 1963
SPECIALIZING IN
WEDDINGS NATURAL COLOR
MODELING PORTFOLIO
LEGAL, INDUSTRIAL, COMMERCIAL
NEWSPAPER PUBLICITY, POLITICAL, AERIAL
HIGH SCHOOL CLASS REUNION, PASSPORTS
CUSTOM DEVELOPMENT - COLOR, BLACK & WHITE

218 - 31ST STREET N.W.
BARBERTON, OHIO 44203 (216) 825-3315

Bronko's
Drive-In Beverage

510 E. 200 St.
Euclid, Ohio 531-8844
Imported Slovenian Wines

Special Greetings to all our customers and friends, and especially to all Americans—

A Happy and Safe 4th of July!

Grdina — Faulhaber
Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.
531-6300

Funeral Facilities Available
Throughout Lake County
944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

Vladimir M. Rus
Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000 (FX)

Overspending on funeral costs is not a sign of greater love.

BLESSING WHEATON THOMAS
Funeral Home

16222 Broadway Avenue, Maple Heights, OH 44137
Call us today at 475-2626.
Other eastern suburb funeral home facilities also available.

DIRECT CREMATION
\$575 Complete

IMMEDIATE BURIAL
\$695 includes casket & service

A complete and dignified full service facility serving Lake & Eastern Cuyahoga County.

Prearrangements and irrevocable trusts avail-able.

Living Wills provided with all prearrangements at no extra cost.

Al Koporc, Jr.
Piano Technician
(216) 481-1104

OHIO LOTTERY PICK 3 Numbers PICK 4 Numbers CASH EXPLOSION

PLAY TODAY. WIN TONIGHT!

Anytime today would be a good time to visit one of the Ohio Lottery's Sales Agent locations and get in the games for tonight's drawings.



100% FREE Freedom CHECKINGSM

- No ATM Fees
- No Monthly Fees
- Initial Supply of Checks Free
- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance Required

NO STRINGS ATTACHED!

METROPOLITAN SAVINGS BANK
Your Friendly Neighborhood Bank

• Chesterland 12595 Chillicothe Rd. ...729-0400 • Euclid 1515 E. 260th St.731-8865 • South Euclid 14483 Cedar Rd.291-2800
• Cleveland 920 E. 185th St.486-4100 • Pepper Pike 3637 Lander Rd.831-8800 • Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400
• Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. ...371-2000 • Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd.752-4141

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

**We Wish All Americans
A
Happy Fourth of July!
Frangies
Fashions**

475 EAST 200th STREET
Euclid, OH 44119
Business Phone: (216) 692-2099

FRANK and ANGIE FUJS

**Slomšek Mission
Circle Pilgrimage**

The Slomšek Krožek (Slomšek Mission Circle) has an annual pilgrimage to Lemont, Illinois for those of Slovenian descent living in either the United States or Canada.

This year's pilgrimage will be on July 4 and 5. Greater Cleveland area persons who have made bus arrangements will have the first bus pick-up at St. Mary's (Collinwood) parish on Holmes Avenue at 7 a.m. with a second pick-up in front of Baraga Home on St. Clair Avenue at approximately 7:30 a.m. on July 4th. Arrival time in Lemont, Illinois is scheduled between 2 and 3 p.m. Cleveland time.

The July 5th commemorative Mass, to be held in Slovenia for the slain 10-to-20,000 persons who were killed at Kočevski Rog in southern Slovenia at the conclusion of World War II, will also be observed by attendees in Lemont, Ill.

All persons interested in this two day spiritual retreat may contact either John Petric (481-3762), Julia Smoke (391-6547), or Frank Urankar (531-8982).

The Slomšek Mission Circle has been sponsoring this event for the past 30 yrs.

This year several board members of Slomšek Mission Circle will personally present to Bishop Kramberger in Maribor, Slovenia funds to help the beatification and canonization process. A \$2,000 donation was made to the Slomšek Mission Circle by the trustees of the Frances and Jane S. Lausche Foundation this month. All board members and persons affiliated with the cause for Bishop Anton Martin Slomšek's beatification and canonization say thank you to the trustees of the Frances and Jane S. Lausche Foundation for this tremendous gesture.

Stan J. Kuhar

**TO ALL MEMBERS OF THE
HOLY FAMILY SOCIETY:**

The 24th General Convention of the Holy Family society will be held on Sunday, August 23rd, 1992.

In order to have a successful convention, the Supreme Board asks that you submit in writing any business that you may wish to have considered by the Convention. If you or your lodge have any problems or if you can offer any suggestions which will enable your Society to be of more service to our members, please let us know. Just submit your requests or proposals in writing to me here at the Home Office by July 10th, 1992 so they may be presented to the Supreme Board at its pre-convention and semi-annual meeting which will be held here at the Home Office on Tuesday, July 21st, 1992.

Thank you for your continuing cooperation.

Fraternally yours,
HOLY FAMILY SOCIETY - USA
Robert M. Kochevar
President

"THE WAY TO GO"
EUCLID TRAVEL
22078 LAKESHORE BOULEVARD
EUCLID, OHIO 44123
Call today for Special
Summer Vacation
Packages
We Book Corporate
AIRLINE * CRUISES * RAIL * HOTELS *Special Itineraries*
Donna Lucas, owner
Patricia Spivak, Travel Consultant
261-1050

HOME FEDERAL SAVINGS BANK

Come Visit Your New Home

Visit Home Federal's new office located at
798 E. 185 Street, Cleveland, OH 44119.

Ask us about:

- Free Checking
- Home Loans
- Home Equity Loans
- MasterCard
- Certificates of Deposit
- Insured Money Fund Accts.

*Complete Banking the
Completely Personal Way*

Rose Marie Balogh - Manager - 529-3059

FDIC Insured



**Century
TIRE SERVICE CO.**

531-3536

**Firestone
HOME AND AUTO SUPPLY**

15300 Waterloo Rd & Calcutta
Cleveland, Ohio 44110

RON DOVGAN
President

**LUBE, OIL
& FILTER**

- Chassis lube
- Up to 5 qts. new oil
- New Firestone oil filter



**FRONT-END
ALIGNMENT**

- All adjustable angles set to manufacturer's original specifications
- No extra charge for cars with factory air or torsion bars



Most cars.
Parts extra,
if needed



Margie Kamber

Died June 25, 1940
Darling Daughter

Gone is the face we loved so dear,
Silent the voice we loved to hear.
Too far away for sight or speech.
But not too far for thoughts to reach.

Loving memories never die,
As years roll on and days pass by.
Deep in our hearts memories are kept,
Of those we loved and will never forget.



Joseph Kamber

Died Nov. 22, 1976
To my loving husband

A million times I've needed you,
A million times I've cried
If love alone could have saved you,
You never would have died.
In life I've loved you dearly
In death I love you still
In my heart you hold a place
That no one else can fill.
It broke my heart to lose you,
But you did not go alone
For part of me went with you
The day God took you home.

Sadly missed by
Julia Kamber — wife and mother
Irene Pasalaqua — daughter - John — Stepson
13 grandchildren — 15 great-grandchildren
Family in Cleveland and Europe



Frank M. Penko

Died Jan. 9, 1974
To My Loving Son

We often think of the days gone by,
When we were all together;
A shadow o'er our life is cast,
A loved one gone forever.

Within our store of memories
You hold a place apart,
For no one else can ever be
More cherished in our hearts.

Treat the Kids to Family Fun Day At SNPJ Farm, Sunday, July 5

Bring the kids and grand-folk to SNPJ Farm on Sunday, July 5, for the Family Fun Day. The members and friends of the Cleveland SNPJ Lodges have scheduled a day packed with games, contests and entertainment for everyone to enjoy together as families.

The fun starts at 12:00 noon with prizes, music and family activities all day long:

- FREE hot dogs, pop and admission for kids.
- Games, booths, raffles and prizes.
- Family team balina and putt-putt golf contests.

- Soccer clinic for kids.
- Entertainers and special surprises.
- Music by the Eddie Rodick Orchestra.

You can start your Family Fun Day with dinner, serving from 1:00 to 3:00. The band strikes up for four hours of dancing at 3:30. There's plenty for kids and families to do and enjoy on July 5th at SNPJ Farm. It's the perfect fun-filled finale to your family's Fourth of July weekend.

For more information and to schedule your family team, call 481-1439. SNPJ Farm is located on Heath Road, off Chardon Road (Route 6), in Kirtland, Ohio.

Joe Valencic



1992 Pittsburgh Folk Festival

(Continued from page one)

music of the Eddie Adamic Orchestra of Detroit, Mahoning Valley Button Box Club, Thursday Night Button Box Club, The Sundowners, and the Joe Kroboth Orchestra of Eastern Pennsylvania.

The Slovenian program on Sunday (May 24) was billed as a "Salute to Immigration." It drew an audience that included two busloads from Detroit and one from Philadelphia, this in addition to a half dozen local buses. Included in the program were Hank Haller and Ken Umek, The Slovene Cultural Group of Western Pennsylvania, The Logan's Ferry Button Box Club, The Herminie Button Box Club, The Slavjane dance children's ensemble, and The Slovenian Heritage Association.

The 45-minute program's finale brought the audience to its feet as the new flag of the Republic of Slovenia was displayed and "Uncle Sam" carried in an American flag flanked by a turn-of-the-century immigrant family. On stage were the children, grandchildren and even great-grandchildren of immigrants who came to Pittsburgh. Behind them rose the skyline of the city they built.

Slovenes gained the thanks and accolades of their fellow nationalities when ticket sales were tallied — selling more than three times that of any other group. And, all for the benefit of all groups who worked so hard — together — to stage "The Festival that might not have been" in 1992.

We are delighted to receive this very well written report on the Pittsburgh Folk Festival. Only those who are involved in such major undertakings can appreciate the work involved. We only wish we had more frequent reports from Pittsburgh and other communities, too.

Patricia Gorence Named Deputy Attorney General of Wisconsin — Sheboygan Native

Ms. Patricia Gorence, treasurer of the Slovenian Arts Council of Milwaukee, was recently appointed Deputy Attorney General by Attorney General Jim Doyle.

Ms. Gorence is the No. 2 person in the state Department of Justice, acting as attorney general in Mr. Doyle's absence and sharing responsibility for overseeing the operation of the agency. She is the first woman to serve in the position.

Ms. Gorence was previously the First Assistant U.S. Attorney for the Eastern District of Wisconsin. She was elected in May as secretary of the State Bar of Wisconsin and was chosen as Prosecutor of the Year by the Milwaukee Bar Association in 1990.

A Sheboygan native with Slovenian ancestry, she received a Bachelors degree from Marquette University in 1965, a Masters degree in political science from the University of Wisconsin - Madison in 1968, and a law degree from Marquette in 1977.

After law school she spent two years as a law clerk to Federal Judge Robert Warren, then became an assistant U.S. Attorney in 1979. She was ac-

ting U.S. Attorney from June 1987 to March 1988 while John Fryatt's appointment was awaiting U.S. Senate confirmation.

Among major cases in which Ms. Gorence was the lead prosecutor was a major drug trafficking case, in which 39 persons were charged in connection with a drug ring bringing cocaine and marijuana from Jamaica and Puerto Rico to Milwaukee. Charges included money laundering, drug importing and distribution.

Ms. Gorence is married to John Bach, a housing development consultant. They have three children and live on Milwaukee's east side.

Pat has been involved with the UWM - Slovenian Arts Council of Milwaukee since its inception. Her interest in her Slovenian heritage and love of Slovenian culture is evident in her enthusiastic support of the UWM-Slovenian Arts Program. Despite her numerous personal and professional obligations, she has always somehow found the time to contribute to Council activities.

—Christina M. Carroll




Euclid Sunoco
470 E. 200 Street
Euclid, OH 44119

Joe Zigman, owner 216-481-5822


BRICKMAN & SONS

FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

IN LOVING MEMORY



Ann Novak Frank Novak

It is one year since Ann and Frank Novak have been reunited. Their 60-year marriage ended on October 24, 1988, with the passing of Ann. On June 30, 1991, Frank also passed on.

Frank became known as the "Button-Box King" as a result of his recordings, appearances, and teaching (over 500 students). Ann was always at his side. Rarely were they not together.

Throughout their lives they were very active in the Slovenian community. As members of various lodges and cultural organizations, they made an enormous number of friends. We wish to thank all of them, many of whom have become our friends as well. Through your friendship and kindness, you helped them lead full, rewarding lives as they dedicated themselves to each other and to God.

They are together now, watching over us as we try to return the unconditional love which they showered on us as we grew up and through our adulthood.

IN LOVING MEMORY

BOB NORM BILL

*Happy 4th of July to
All of Our Customers!*

CEBAR'S EUCLID TAVERN

595 E. 185 St. — 481-9509

Fish Frys Every Friday - 15¢ Wings on Mon.
Frank J. Cebuly Sr., Tony M.,
Tony F., and Rose A. Cvelbar

Golub Funeral Home

4703 Superior Ave. - 17010 Lake Shore Blvd.
391-0357

"Service To Render A More Perfect Tribute"




MIHELIN TRAVEL BUREAU

"For All Your Travel Needs"

4118 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

If your intentions are to visit or maybe
bring your loved ones to the U.S.A. on a visit, Phone (216) 431-5710
please contact us.



Frank in Christina Mihelin
— owners



Shore Carpet

WHITE GLOVE SERVICE AND INSTALLATION FOR OVER 20 YEARS

Armstrong • Tarkett • Mannington Vinyl Floors • Alexander Smith
Mohawk • Cabin Craft • Downs • Galaxy • Lees • Masland • Salem
Wellco • Philadelphia • World • Diamond • Aladdin • Cumberland Mills

AREA RUGS  **FREE HOME ESTIMATES**
MADE TO ORDER  EXPERTS IN RESIDENTIAL
& COMMERCIAL FLOORING

Mon. - Tues. - Thurs. 9 A.M.-8 P.M. **531-0484** Visit Our Beautiful
Wed. - Fri. - Sat. 9 A.M.-5 P.M. Showroom at
854 E. 185th St.

T. F. RUSS TIM MCGREW
Sales Representative General Manager

Events...

Sunday, June 28

Ohio Federation of KSKJ Lodges annual Ohio Family Picnic at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio.

Sunday, June 28

Goulash and Polenta Dinner sponsored by Northern District AMLA Lodges at AMLA Recreation Center. Serving 1 to 3, dancing to Joey Tomsick. For tickets call 531-1900.

Friday, July 3

Club of Associations - St. Clair Slovenian National Home Jam Session 4th of July Bash. Annex or Lower Hall, 6417 St. Clair Ave. 7 p.m. - ?

Wednesday, July 8

Holmes Avenue Pensioners Picnic at St. Joseph's Grove on White Road from noon until 6 p.m. Food available. Fun and games and music. Members: bring relatives and friends for an afternoon of fun.

July 11

Steak-rib cook-off 3 to 7 p.m. at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St. \$10.

Death Notice

BERTHA GABRIEL

Services were held June 2 for Bertha (nee Tekavec) Gabriel at the Chapel of the Divine Word in Kirtland. Mrs. Gabriel died at Meridia Hillcrest Hospital on May 29.

She was a long-time resident of Mayfield Village and a member of SNPJ Lodge 604.

Survivors are her sons Clifford J. of Kirtland, and Joseph F. of Mentor; sisters Christine Streeter and Marie Sayre. She was a grandmother of four.

Her husband Joseph F. Sr.; brothers Victor, Frank, William, and Thomas Tekavec; sisters Anna Sustarsic and Jennie Kordic are deceased.

Calling hours were at the Dan Cosic Funeral Home in Willoughby Hills. She was buried in All Souls Cemetery.



18th Anniversary
EDWARD J. KOVACIC

Just when his days seemed brightest,
Just when his hopes seemed best,
God called him from amongst us
To his eternal rest.

Loving wife, Marie;
daughter, Barbara and family
son, Edward J. Jr. and family

Wednesday, July 15

Slovenian Pensioners Club of Euclid annual picnic-dinner at SNPJ farm on Heath Rd. For tickets call 974-9317, or 481-5004 or 942-3785.

Sunday, July 19

St. Anne Lodge No. 150 KSKJ Annual Feast Day Celebration with Mass in St. Lawrence Church at 11 a.m., dinner at Sterle's at 1 p.m.

Wednesday, August 12

Fairport Slovenian Retirees picnic, Fairport, Ohio.

Thursday, Aug. 13

Federation of Slovenian Senior Citizens Annual Picnic at SNPJ Farm on Heath Rd. Dinner 1 to 3, dancing at 3 with music by Lenny Andexler Orchestra. Donation \$8.50; gate only admission \$2.

Sunday, August 16

St. Mary's (Collinwood) Summer Picnic at Slovenska Pristava.



In Loving Memory

OF OUR HUSBAND
AND UNCLE



Tony Okicki

Seventh Anniversary

He passed away June 22, 1985

God took him home; it was His will.

But in our hearts we love him still.

His memory is as dear today as in the hour he passed away.

We often sit and think of him when we are alone,

For memory is the only friend that grief can call its own.

Wife — Mary
Brother-in-law — Stanley Zupancic and wife Ann
Many nieces and nephews

Donations

Thanks to the following for their donations to the Ameriška Domovina:

Jože Selan, Wickliffe, O. — \$15.00.
Louis Burjes, Wickliffe, O. — \$5.00
Mr. and Mrs. Michael Chauby, Willoughby Hills, O. — \$15.00
Ann Kapudja, Cleveland, in memory of her mother **Anna Aleck** — \$5.00
Mrs. M. Slabe, Worth, Illinois — \$5.00
Erwin N. Schroif, Pell Lake, Wis. — \$5.00

John Taucher, Maple Hts., O. — \$10.00
Joseph Kolman, Pittsburgh — \$5.00
Rose Bavec, Cleveland — \$10.00
Branko Pogacnik, Euclid — \$5.00
Alois Galic, Milwaukee — \$5.00
Felix J. Gaser, Richmond Heights, O. — \$5.00
Anton Malensek, Orange, CT. — \$10.00
Marge Kondrich, South Euclid, O. — \$10.00
Jože Slobodnik, Downsview, Ont., Canada — \$10.00
Louis Gerkman, Windsor, Ont., Canada — \$5.00
Marija Javornik, Cleveland — \$8.50

Rafael Jugovic, Etobicoke, Ont., Canada — \$6.00
Edward Avsec, Cleveland — \$10.00
Janez Platnar, Etobicoke, Ont., Canada — \$5.00
Cecilia Petek, Flushing, N.Y. — \$5.00
Louis Loncar, Chesterland, O. — \$5.00
Frederick Krizman, Euclid, O. — \$5.00
Mrs. Milka Lipec, Wickliffe, O. — \$5.00
Louise Trunkely, Euclid, O. — \$10.00
Alex Simenc, Millbrae, Calif. — \$10.00
Frank Zernic, Cleveland — \$5.00
Frances Vidmar, Cleveland — \$5.00

In Loving Memory

Of the 6th Anniversary
Of Our Sister and Niece



Elaine Bresnan

(nee LOKAR)

Died July 1, 1986

Deep in our hearts you'll always stay, loved and remembered every day.

Sadly missed by:

Arlene Sunkel — sister
Mildred Mramor — aunt

Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio

The
Dan Cosic
FUNERAL HOME



28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

944-8400



LOANS for
buying, building or
improving your home.
622-8067

Ameritrust.
The New Face Of BankingSM
Society
BANK

Member FDIC





VESTI IZ SLOVENIJE

Zakon o volitvah vendarle napreduje — Zapleti še možni — Demosovi poslanci zahtevajo dr. Bučarjev odstop

Vsi tri zbori slovenskega parlamenta so pretekli teden le soglašali o zakonskem osnutku za izvedbo parlamentarne volitve in za volitve za predsednika republike, poroča Slovenska tiskovna agencija. Zaradi tega je možnost precejšnja, da bodo omenjene volitve že letos, kar sicer itak zahteva slovenska ustava. Vsekakor so pa tudi možni zapleti in nekateri so se že pojavili. Dva zbora sta namreč zaprosila ustavnih odbor, naj usklajuje predloge za nove zakone, zbor občin je pa zaprosil vlado, naj to nalogo izvršuje.

Druga težava je v zahtevi, ki jo je postavil eden od zborov, da morajo vsi, ki bodo kandidirali za poslanska mesta, podati izjave odboru za volitve, v katerih zagotavljajo, da niso nikoli sodelovali s tajno policijo prejšnjega režima. Še vedno odprto je vprašanje oz. zahteva za nacionalni referendum o zakonu za volitve, ki ga je postavila Narodno demokratična stranka.

Demosov klub poslancev, v katerem sedaj sodelujejo predstavniki desničarskih oz. konservativnih strank, je zahteval odstop predsednika parlamenta dr. Franceta Bučarja. Bučar naj bi bil jezil konservativne poslance, ko je v intervjuju za televizijo dejal, da se sedanja opozicija ni mogla sprijazniti s spremembo vlade, do katere je prišlo. Omenil je tudi nevarnost razširitve od desničarskih elementov sproženega vala družbene in politične demagogije.

Dalje, Demosov klub poslancev želi obravnavo obnašanja notranjega ministra Igorja Bavčarja. V svoji zahtevi trdijo Demosovi poslanci, da določene akcije policije, ki spada v Bavčarjevo pristojnost, utemeljujejo sum, da so uniformirani policisti za časa glasovanja o nezaupnici bivšemu predsedniku vlado Lojzetu Peterletu zbirali podatke o javnem mnenju v zvezi s tem glasovanjem.

Pretekli teden so se tudi zaostriili odnosi med bivšim predsednikom vlade Peterletom in sedanjim dr. Janezom Drnovškom. Na tiskovni konferenci v Avstriji je Peterle kritiziral delo Drnovškove vlade trdeč, da vodi katastrofalno ekonomsko politiko, spodbuja rast inflacije in povišuje proračunske izdatke. Na to kritiko ni Drnovšek ostal dolžan in je Peterletove trditve zavrnil. Dodal je pa, da ni mogoče smatrati Peterlovih besed kot le predvolilno manevriranje. Gre po Drnovšku za nameren poskus odvrniti državo, sosedne Sloveniji, da razvijajo intenzivnejše ekonomske odnose s Slovenijo.

Slovenski novinar ubit v Sarajevu

Ameriška in svetovna sredstva javnega obveščanja zadnje tedne obširno poročajo o dogajanjih v Bosni in Hercegovini. STA poroča, da je vojna v BiH tudi za slovensko javnost do neke mere odvrnila pozornost od domačih notranjepolitičnih razprtij. Slovenska sredstva obveščanja tudi obširneje poročajo o vojni v BiH in imajo več svojih novinarjev tam. To je imelo tragične posledice za Ivota Štandekerja, novinarja za revijo Mladina, ki je izgubil življenje pretekli teden, ko je skušal zapustiti od srbskih vstajnikov obkoljeno sarajevsko predmestje Dobrinja, kjer so mnogi prebivalci v življenjski nevarnosti tako od divjega obstreljevanja kot od pomanjkanja hrane in posebej vode.

Šele v zadnjem času so pričela prihajati poročila o človeških žrtvah v drugih krajih Bosne in Hercegovine. Na podlagi teh poda-

tkov sklepajo mednarodne dobrodelne ustanove, da je padlo v zadnjih mesecih v BiH tudi do 40 tisoč ljudi, med njimi večinoma civilisti. Na dan prihajajo več in več dokazov o pokolih, za veliko večino katerih so odgovorno srbski vstajniki. Število beguncev je že preseglo 1,300.000.

Gospodarski zastoj se nadaljuje — Našli več tisoč ponarejenih tolarskih bankovcev

Pretekli teden je policija zasegla večje število ponarejenih bankovcev po 1000 tolarjih. Doslej je bilo odkritih okrog tisoč takih bankovcev. Ko je zagrebška policija preiskala stanovanje v Zagrebu, je odkrila ponarejene tolarske bankovce, vredne več kot milijon dolarjev. V teku je preiskava, ali pomeni poplava ponarejenih slovenskih bankovcev nameren poskus destabilizirati slovenski monetarni sistem. Zaenkrat, poroča STA, ni mogoče te možnosti povsem zanikati, preiskava pa še teče.

Vladna analiza gospodarskih tokov v zadnjem letu je pokazala, da se gospodarski zastoj še nadaljuje in da pravzaprav traja že štiri leta. Bruto narodnega proizvoda se je v zadnjem letu zmanjšal za 15 odstotkov. Po nekaterih strokovnih ocenah, naj bi bila padla industrijska proizvodnja na raven, ki je bila Slovenija dosegla že 1974. leta. Določen napredek zadnji čas pa kaže storitveni oz. »service« sektor, ki je bil lani ravno najbolj prizadet. Druga pozitivna vest je bila, da je Slovenija dosegla pozitivno trgovinsko menjavo s tujino, kar je vzrok, da je imela država ob koncu maja devizne rezerve v znesku 720 milijonov ameriških dolarjev.

Slovenija se pripravlja za praznovanje prve obletnice razglasitve neodvisnosti

Dr. Jože Bernik, rojak iz Chicaga, ki je trenutno v Sloveniji, je preko faxes in v telefonskem pogovoru v sredo popoldne povedal, da se Slovenija pripravlja na proslavo prve obletnice razglasitve svoje samostojnosti. Sinoči je bila kratka svečanost na Trgu republike pred skupščino. Tako sinoči kot danes, ki je v Sloveniji državni praznik, so bile oziroma bodo številne krajevne proslave. Slovenski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar bo daroval v stolnici zahvalno mašo. O trenutnih težavah, političnih in drugih, s katerimi se mlada slovenska država soočuje, zaključuje dr. Bernik takole: »Kljub vsem pomanjkljivostim slovenskega modela demokracije, pa moremo z zaupanjem gledati v bodočnost. Zaradi motenj pri pošiljanju faxes, nismo uspeli dobiti od dr. Bernika pismeno poročilo o nedavnih ekonomskih sestankih v Sloveniji, na katerih so sodelovali poleg domačimi slovenskimi strokovnjaki tudi nekateri, živeči v drugih državah. Tudi poročila o nedavni seji glavnega odbora Svetovnega slovenskega kongresa nismo mogli dobiti za to številko.

Ameriški državni sekretar James Baker ne izključuje več ameriške vojaške intervencije v bivši Jugoslaviji — Ameriška vloga bi bila le v sodelovanju z drugimi državami

V torek je državni sekretar James Baker pričal pred odborom zveznega senata in označil obstreljevanje Sarajeva s strani srbskih vstajnikov za barbarsko in nehumano. Zagovarjal je močnejše sankcije zoper Srbijo s strani Združenih narodov, pri tem ni izključil možnosti, da bi bile ZDA pripravljene z drugimi državami sodelovati v kaki vojaški akciji. V ameriških vladnih krogih se bojijo nevarnosti, da se bo vojna v BiH razširila na druge države.

Iz Clevelanda in okolice

Bralcem v vednost—

Lastnik Ameriške domovine James V. Debevec se nahaja zadnje dni v Hillcrest Meridia bolnišnici, kjer ga temeljito pregledujejo. Počuti se dobro in se skupaj z ženo Madeline zahvaljuje vsem, ki so na različne načine izrazili svojo zaskrbljenost in najboljše želje. Zaradi običajnih poletnih počitnic, naš list prihodnji četrtek ne bo izšel, nameravamo pa znova začeti z rednim izhajanjem v četrtek, 9. julija.

Romarjem v Lemont—

Vsi, ki se boste udeležili romanja Slomškovega krožka v Lemont, ste naprošeni, da boste točni. Avtobus bo odpeljal v soboto, 4. julija, ob 6. zjutraj od cerkve Marije Vnebovzete v Collinwoodu, ob 6.30 od Miller Ave. in E. 200 ceste v Euclidu, ob 7. pa bo na nasprotni strani Baragovega doma na St. Clairju oziroma bo ob tisti uri odpeljal proti Lemontu. Romarji se bodo vrnili v Cleveland v nedeljo, 5. julija, po 11. uri zvečer.

Izredna podpora—

Ga. Mary Zipperman, S. Euclid, Ohio, je darovala \$500 v podporo Ameriški domovini in sicer v spomin svoje mame Mary Štrancar, ki je bila dolgoletna naročnica našega lista. Za izredno naklonjenost in podporo se najlepše zahvaljujemo!

V tiskovni sklad—

G. Anton Petkovšek st., Cleveland, O., je daroval \$25 v naš tiskovni sklad.

G. Anton Adamič, Toronto, Kanada, je poklonil \$20.

Dr. Margaret Gorenšek, Ft. Lauderdale, Fla, je darovala \$25.

G. Anton Erjavec, Don Mills, Ont., Kanada, je prav tako daroval \$25.

Ga. Cecilia Goles, Cleveland, O., je pa darovala \$16.50.

Vsem darovalcem najlepša hvala.

Družinski piknik—

Clevelandska SNPJ društva sponzorirajo v nedeljo, 5. julija, družinski piknik na SNPJ farmi na Heath Rd. v Kirtlandu. Piknik se prične opoldne. Od 3.30 do 7.30 zv. igra godba za zabavo in ples, za otroke bodo razne tekme, od 1. do 3. bodo pa servirali kosilo.

Prihodnji mesec bo SNPJ sponzorirala nastop(e) okteta iz Slovenije v Clevelandu in okolici. Ko bomo imeli točne datume in kraje, bomo poročali. V pripravi je tudi gostovanje Maroltove folklorne skupine iz Slovenije za prvi konec tedna v septembru. Tudi o tem bomo še poročali. Po daljšem odmoru se taki kulturni stiki s Slovenijo obnavljajo.

Kres na Slovenski pristavi—

To soboto, 27. junija, bodo na Slovenski pristavi proslavili kresno soboto. Bar bo odprt, na voljo bo tudi stejk večerja in še čevapčiči. Ob mraku bodo zakurili kres. Vabljeni!

Ohijski KSKJ dan—

41. letni Ohijski KSKJ dan bo to nedeljo na Slovenski pristavi. Piknik bo od 12. do 8. zv. Vstopnine ni. Na voljo za lačne bo kuhinja, za žejne bar, za ljubitelje glasbe bo pa od 3. do 7. igral Fairport Harbor harmonikarski ansambel. Igre oz. tekme za mladino se bodo pričele ob 4.30 pop. Pridite.

Piknik na ADZ letovišču—

To nedeljo bo piknik tudi na ADZ Slovenskem vrtu letovišču na Kniffen Rd. v Leroyu. Od 1. do 3. pop. bo servirana golaž s polento kosilo (\$7, nakaznice v predprodaji, če pokličete 531-1900), od 2.30 do 6.30 bo igral Joey Tomsick orkester.

Zanimiv pogovor—

Pretekli četrtek sta se urednik in dr. Karl B. Bonutti srečala z dr. Bojanom Pretnarjem, direktorjem urada za varstvo industrijske lastnine v okviru slovenske vlade. Dr. Pretnar je povedal, da je bil njegov obisk v Cleveland kar precej hitro organiziran in je imel poleg tega težko odmerjen čas, kajti je moral isto popoldne naprej v New York in nato nazaj v Slovenijo. Tako kot v govoru na kosilu s predstavniki lokalnih podjetij, ki se zanimajo za trgovanje z ali investiranje v Slovenijo, je bil dr. Pretnar na splošno optimističen glede bodočnosti Slovenije. Izrazil je željo, da bi se mogel kdaj vrniti v Cleveland in se spoznati z več rojaki.

»Bike-a-thon« na SP—

V soboto, 4. julija, bo na Slovenski pristavi »Bike-a-thon«. Ako se zanimате ali želite več informacije, pokličite Gregorja Lamovec, po peti uri popoldne, na 531-6036.

Nov grob

Andrew Kavran

Dne 22. junija je na svojem domu v Lyndhurstu umrl 94 let stari Andrew Kavran, rojen na Hrvaškem, v Cleveland prišel l. 1920, mož Catherine, roj. Yurkovich, oče Evelyn in Katherine Kavran, brat Anne Kvaternik (Avstrija), zaposlen pri Pipe Machinery 20 let, do svoje upokojitve l. 1961, član HBZ št. 47 in Kluba hrvaških upokojencev. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 danes, v četrtek, dopoldne ob 10.30 na Vernih duš pokopališče.

(Druge osmrtnice na str. 11)

Podpirajmo Slovenijo!

(To poročilo je bilo napisano v sredo popoldne)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 216/431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 26 Thursday, June 25, 1992

Prvo leto neodvisne Slovenije

Ravno danes pred letom dni je demokratično izvoljeni slovenski parlament sprejel sklep za proglasitev neodvisnosti Republike Slovenije. Naslednji večer, 26. junija 1991, je na slovesnosti ob razglasitvi Slovenije za samostojno, neodvisno in suvereno državo prvič zaplapolala nova slovenska zastava. Te slovesnosti se je udeležilo osebno ali ji sledilo na televizijskem ekranu domala ves slovenski narod, z njim tudi številni ameriški, kanadski in drugi rojaki in rojakinje iz celega sveta, ki so bili v Sloveniji za udeležbo prvega zasedanja Svetovnega slovenskega kongresa, ali so bili na osebnem obisku. Ta prva obletnica neodvisne Slovenije ima posebej za le-te izreden pomen, saj so bili navzoči tako za dejansko uresničitev tega dolgo željenega in tako dolgo tudi preprečenega cilja slovenskega naroda kot za njegovo uspešno obrambo v dneh, ki so takoj sledili. Kajti že v zgodnjih jutranjih urah 27. junija, točno ob 2.45 zj., so krenili tanki in druga vozila Jugoslovanske armade iz vrhniške in drugih vojašnic po državi z namenom, da Slovenijo in njen narod zopet pokorijo in s tem s silo obdržijo zgodovinsko preživelo Jugoslavijo. Ni jim uspelo, ker je bil narod skoro do zadnjega njegovega pripadnika enoten v obrambi priborjene svobode.

Leto, ki je sledilo, je bilo polno velikih in tudi ne tako velikih dogodkov. Ključno za Slovenijo je bilo dejstvo, da je končno dosegla, po daljšem in s strani evropskih in drugih držav z ZDA v prvi vrsti neodgovornem odlašanju, priznanje kot neodvisno državo. Res je sicer, da je tudi na mednarodnem prizorišču, pri ameriški vladi itd., Slovenija še vedno oškodovana zaradi njene dediščine, se pravi, statusa sestavne republike nekdanje jugoslovanske države. Kakor smo pa mogli pričakovati končno priznanje Slovenije, tako smemo biti gotovi, da bodo tudi te zadnje težave slej ali prej, denimo v naslednjem letu, v pretežni meri odstranjene oz. rešene.

Malce drugače izgleda, ko pride v poštev razvoj v Sloveniji sami, tu predvsem dogajanje na političnem prizorišču, kajti so znaki, da bo Slovenija v naslednjem letu le začela premagovati najbolj pereče gospodarske težave in zaustavila drsenje navzdol ekonomskih kazalcev z življenjskim standardom vred. Politično še trdim, da demokratična ureditev ni v resni nevarnosti, zaskrbljujoče je pa očitno poglabljanje oziroma zaostrovanje napetosti med tkim. desnimi in levimi silami. Kljub vsemu besedičenju o potrebnih toleranci drug do drugega, ne samo, da te tolerance ni, je jasno, da je je vedno

manj. Če pa vodilni politiki raznih strank še nimajo pri njihovem obnašanju potrebne količine zdrave pameti, smemo upati, da jo ima in bo ob pravih prilikah pokazal večinski del naroda samega. Ni pač misliti, da bodo skrajneži z desne ali leve dosegli podporo večine Slovencev. Morda smo v zmoti, a zmoto bomo priznali le ob izvršenem dejstvu, ki ga pa še ni.

Dr. Rudolph M. Susel

Drobtinice, sladke in žaltave

CLEVELAND, O. - Ostre kose, mrzle rose, trav'ca rada se kosi, — jaz pa vedno premišljujem, oh, kaj delaš dekla ti...

Tole sem vam zapel, predno grem z Ameriško domovino na počitnice. In kdo starejših se ne spominja, da so to in podobne peli pred več kot stoletjem naši kleni kmečki fantje na vasi, ko je sonce zašlo in je nebeški Mežnar visoko gor na nebu prižgal zlati lustenec in krog še obsul s tisočimi majhnimi pomižikajočimi zvezdicami. V mesecu juniju (seveda tudi preje in pozneje) so kmečki fantje zgodaj vstajali, na predvečer košnje kose sklepali in bili na travniku, ko se je nenaspano sonce — noči so kratke — prikazalo in fante pozdravilo.

Ko se je sonce na nebu dvigalo, so se s postelj dvigala tudi dekleta, grabljice, ki so pokošeno travo razgrnile soncu, da je napravilo lepo dišeče seno. Ob dobri hrani in pijači, za zjutraj še požirek 'kačje sli nice' (žganje), pri vsem težkem delu je bilo v takratni preprošini vedno veselo razpoloženje, kakršnega jaz še nisem doživel na nobenem našem pikniku.

Nam »Kranjčanom«, poštenim in vernim ljudem, ni Bog podaril kaj prida ravnih, rodovitnih travnikov. Menda je prav nam veljala napoved: v potu svojega obraza boš moral trdo delati, da boš jedel vsakdanji kruh. In smo delali. Po cel mesec dni se mudili in potili

ZAHVALA

CLEVELAND, O. - Človeško življenje, poklic duhovništva, zlasti še šestdeset let duhovništva, je božji dar. Vsem zlatim srcem pri Sv. Vidu v soboto, 20. junija na tako domačem in veselem večeru, ter vsem v nedeljo pri Mariji Vnebovzeti, za tako prijateljski razgovor po sv. maši, se najlepše zahvaljujem. Vam in vsem, ki ste domače prijetnosti pripravili, se jih udeležili, tudi vam iz Kanade, izrekam: naj dobri Bog poplača vašo dobrotu. Kako se star človek, ki živi zunaj slovenske družbe, pomladi med domačimi ljudmi!

Vaše take velikodušne darove naj vam Bog stotero povrne. V mojem imenu in v imenu tistih potrebnih Slovencev, ki bodo vaše darove prejeli, stoterna iskrena zahvala. Fantom na vasi in drugim, ki odhajate na obisk lepe Slovenije, srečno pot! Pokažite Slovincem na domači zemlji veliko zaupanje v bodočnost Slovenije, zgrajene na trdni svobodni krščanski podlagi. Naši mučenci v večnosti so naše zagotovilo!

Hvaležni

Jože Cvelbar

s košnjo po senožetih, da nas je že klicala na njivo zoreča pšenica. Nekaj sadnega moštu smo imeli, ne toliko, da bi se z njim oblivali. Pri košnji v senožetih smo le morali imeti v sence še majhen sodček (rekli smo mu putrh) nedolžne vode — ni bila hladna, mokra pa. Tudi mi smo bili pri košnji kakor pri žetvi veseli in Bogu hvaležni za to malo, kar smo imeli.

Do konca tegale meseca so bili travniki pokošeni in gospodar se je oziral v nebo, želeč si močnega dežja, da bo koncem avgusta še druga košnja — otava.

Kmet, ki je zrastle takorekoč iz zemlje (kar meščan ne razume), je ljubil z vsem srcem svojo zemljo — zato nič čudnega, da se je sesedel skup, kakor poparjena solata ob napovedi rdečih: Slovenija, Sovjetska bodeš ti. V kolhoz gre slovenski kmet?! To je bilo nekaj odurnega, kar je tudi pripomoglo k uporu.

Spomini izpred petdesetih let. Človek se jih otepa, pa se le povračajo.

Po okupaciji leta 1941 je pesem naših fantov na vasi potihnila. Vsi smo v strahu pričakovali, kakšna bo sedaj naša prihodnost, kaj pač bo prinesla noč in kakšen bo naslednji dan. Na jesen istega leta smo že zvedeli, da se po oddaljenih vaseh zbira neka vojska mladih fantov in za priboljšek mladim še nekaj deklet. Da bodo okupatorja izgnali iz dežele so nam pravili, kmalu pa smo izračunali, da je njih namen vse kaj drugega.

Na pomlad 1942, torej pred petdesetimi leti (točnega dneva se ne spominjam) je tudi v našo vas, ko se je povsem stemnilo, prikorakala ta nova vojska. Zgnali so vse moške v neko večjo hišo, se predstavili in nam zapeli »Nabusimo kose, že klas dozoreva in žetve napočil je čas...« Videti je bilo v tem zboru precej mestnih mladežev, ki so poprej imeli za svojo fantovsko himno »Gremo v Tivoli, ker nas srce boli...« Verjetno je bilo nekaj takih, ki še niso vedeli, kako se kosa v rokah drži, kaj šele, da bi jo znali brusiti. Smo bili že tako daleč, da se nihče ni upal vprašati: »Ti, tovariš, ali ti sploh veš, kako se kosa v rokah drži?«

Iz gruče partizanov se potegne dolgorasli mladenič, čudno našemljen, da nam je šlo na smeh in jok — bila pa je tišina, še kihni se ni nihče upal.

Takole približno nam je začel praviti na dolgo in široko: »Star sem sedemnajst let. Učil sem se za mesarja, ki pa v temle času nimajo posla. Rav-

(dalje na str. 9)

Slavje v čast SLOVENIJI

MILWAUKEE, Wis. - V nedeljo, 14. junija, je društvo združenih Slovencev »USPEH« priredil v čast samostojni državi Sloveniji lepo slavje v veliki dvorani sv. Janeza Evangelista. Dvorana je bila pred nedavnim imenovana v spomin pokojnemu župniku te fare p. Lovrencu Gromu.

Na koncert je prihitelo kljub lepemu, sončnemu vremenu okrog 400 naših rojakov in rojakinj ter prijateljev. Zanimivi spored se je razvijal takole:

Nastop »United States Marine Corps« s pozdravom ameriški zastavi. Sledila je ameriška himna, katero je s ponosom odpel Jim Smole. Predsednica društva Fannie Smole je pozdravila in izrekla dobrodoščilo vsem navzočim. Malo kasneje je v angleškem jeziku opisala lepoto in zanimivosti Slovenije.

Nato je bila »Zaobljuba« (Pledge of Allegiance). Po njej je Isabelle Kralj govorila o Sloveniji in Ljubljani. Glavni govornik je bil Janko Koren, predstavnik ljubljanskega podjetja Metalka v Chicagu, ki je v daljšem nastopu analiziral sedanje ekonomsko ter finančno stanje v Sloveniji. Iz njegovega podajanja je bilo sklepati mnenje, da bo gospodarstvo v Sloveniji v prihodnjih mesecih in posebej letih v velikem skoku napredovalo.

Žal pa, da zaradi električne motnje mnogi niso mogli posebej tisti v ozadju dvorane — slišati ves govor. Vendar je g. Koren dobil velik aplavz za njegove besede in prikaz stanja v novi državi Sloveniji.

Na sporedu je bil nastop zboru USPEH, ki je odpel lepo in ubrano par slovenskih pesmi, med njimi slovensko himno Zdravljico. Zadnjo pesem, »Od kod lepote tvoje«, so peli ob spremljavi solidnega harmonikarja L. Barage. Zbor je bil nagrajen z navdušenim aplavzom.

Po končanem sporedu je bilo pripravljeno okrepčilo. Za zabavo in ples so igrale tri godbe in te sicer tudi brezplačno: Badger Button Box Club, Grant Kozera Orchestra, in Milwaukee Accordion Club Band. Čisti dobiček prireditelje v korist pomoči potrebnim v Sloveniji.

Vsem sodelujočim in zboru oziroma društvu USPEH-u vse priznanje in hvala!

(Op. ur. — Naš milwauski dopisnik je podal tudi krajše poročilo o koncertu 7. junija v Milwaukeeju, na katerem so sodelovali zboru »Slovenske pesem« iz Lemonta in domači zbor cerkve sv. Janeza Evangelista, vendar zaradi podobnosti s poročilom, ki je o istem koncertu prispeval naročnik iz Chicaga in ki ga boste našli v današnji AD, tega ne objavljamo.)

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino svojim slovenskim prijateljem in znancem!

MARIJANSKI POHOD

zbor Slovenske pesmi

CHICAGO, Ill. - Dokaj skromna razglasitev aktivnosti Slovenske pesmi, našega uglednega zbora iz Chicaga-Joliet, ni dala slutiti pomembnejših dogodkov v letošnji sezoni. Pričakovali smo več oznanil; saj ni dovolj, če se obvestilo širi le od ust do ust, kot v srednjem veku.

Celoten pojav naših pevcev na odru je bil tokrat namenjen Materi božji. Njej se je vzklikalo, Majski Devici, v cerkvenih ladjah, in je ljudstvo bilo bolj pripuščeno, kot vabljen; kot se pač pride k maši ali k večernicam. Pesem je plapolala v Njen pozdrav, kot dvojna molitev, priprošnja za oporo in podporo, v zahvalo in — tokrat še posebej — za Njen praznik (Srce Marijino). Tudi zahvala Ji gre, za eno leto prostega krmarenja naše rojstne domovine. Lani ob tem času je zabučalo in zagrmelo, toda se

je uneslo in ohranili smo svoja življenja, ognjišča in streho.

Na domačem

Mogočna cerkev Sv. Jožefa, slovita po starosti in lepoti, v Jolietu, je sprejela v soboto, 23. majnika, naš zbor na njegovi prvi postaji. Ni bilo prvič, da je v tem okrašenem hramu donelo; pred leti so ti isti pevci sprejeli mariborksega škofa Smeja, ki se je tudi ginjeno zahvalil in podelil udeležencem svoj škofovski blagoslov.

Koncert se je 23. junija pričel ob štirih popoldne, ko se je ladja napolnila. Pevce je pripravil in harmonično uravnovesil izkušeni mojster v osebi p. Vendelina dr. Špendova, ki je vselej Marijinemu čaščenju prav srčno naklonjen. Glasovnih vrzeli ni bilo, a solistične točke so ustregle svoji nalogi z vso lepoto in občutjem. Tudi razgibane vloge — dasi jih v cerkveni glasbi ni veliko — so prišle do pravega izraza. Sploh je bilo to petje ugodno sproščeno, na domačih tleh pač, in se je čutila skoraj neka mera brezskrbnosti in vedrosti ob spontani navdušenosti za božjo Porodnico.

Košat, dišeč »pušljec« je pripadel frančiškansko-mehkemu dirigentu in njegovi desni roki, organistu Filipu Arku.

Pri Sv. Janezu

7. junija je sledil drugi del letošnjega pohoda in sicer v cerkvi Sv. Janeza Evangelista, v predmestju Milwaukeeja. Manj razigrano, toda resnobno in celovito, z duhovnim poudarkom verske zvestobe; v hramu tistega Janeza, ki je po naročilu Umirajočega prejel na Kalvariji Marijo kot svojo Mater.

Za to počastitev je bilo predvideno pravo vokalno razkošje. Spored je združil dva zbora: Slovenski pesmi se je namreč pridružil domači cerkveni zbor pod izvrstnim vodstvom prizadevne vokalne mojstrice Mary (Mici) Bregant, ki vselej izmami visoko priznanje tako za petje kot za dirigiranje. Njene roke prepričljivo izvajajo iz grl tisto, kar se zahteva. V prav kratkem presledku je ona izurila svoj zbor za današnji nastop. Velika zasluga gre tudi njenemu organistu, bratu Davidu, ki se je vživel v svoj opus z vso dušo.

Zapovrstjo so domači odpeli nepozabne mojstrovine iz prejšnjih časov: Najprej zanosno Regina Coeli (Kubik) in Slovo od Marije (Andrej Vavken); slednjo že dolgo pomnimo, ali je solist Darko Berginc presenetljivo olepšal njen utrip in tudi pevnost (melodioznost). Sledilo je zgoščeno »Petje nebeških trum« od Fr. Kimovca, in še spodbudna »Pojoč se oglasimo«, v kateri je solistični del izrazito odpela Mary Kay Freiberg. Zaključek sta zaočkrožili nežna Jerebova »Že pade mrak v dolino«, v lepem, dinamičnem niansiranju in še živahna (za marsikoga najlepša) vstajenjska »Jezus, premagavec groba« (Lojze Mav), ki

je naravnost razigrala cerkveno ladjo. Zasluženi šopek sta ginjeno prejela Mici Bregant in »njeno dopolnilo«, ugledni br. David.

Gostje

Po krajšem premoru je pristopila Slovenska pesem s svojim dolgoletnim pastirjem, p. Vendelinom. Milwaukee ga pozna že desetletja, po naklonjenosti in preskušeni, saj je on tem prijateljem priskrbel lepo število prijetnih ur ob gostovanjih.

Spored je bil spet skoraj izključno namenjen rajski Devici, vendar so bile skladne novejšega datuma. Sosledje točk je bilo smotrno razvrščeno, po prepričevalnosti vsebinskega melosa, in se je kot tako začelo s priklicno Hladnikovo »Vsi zbori zadonite« v otvoritveno ugodje slušateljem. Sledila je mehko nihajoča Schwabova »Zdrava Marija« z živim, povzdigovalnim solom (Nandi Puc) in s prav toplim kasnejšim razpletom.

Povsem nova (za naše okolišje) je bila umetnina Jožefa Gruberja (čigar božični navdih (dalje na str. 10)

Pismo bralcem Ameriške Domovine

NEPEAN, Ont. - Dragi rojaki! Kmalu bo Slovenija praznovala prvo obletnico neodvisnosti. Zelo smo vznemirjeni, ko vidimo, da so demokratični komunisti na vladi. Slike Tita še vedno visijo po zidovih, imena srbskih cest še niso spremenili v slovenske, kot da slovenski jezik ne bi imel dovolj močno književno strukturo. Kaj, še vedno učinkuje srbska vlada nad slovensko?

Moj prijatelj živi za Bežigradom, na ulici, ki se še vedno imenuje »Lužiško-srbska«. Po enem letu ji še niso dali slovenskega imena, v nekaterih krajih imajo še Tita po zidovih, in komunistične kipe še niso odstranili.

Takoj prve dneve v Romuniji, Albaniji in Rusiji so odstranili vse komunistične kipe in slike. V Rusiji je narod takoj zahteval, da se spremeni ime mesta Leningrada nazaj v St. Petersburg. Mi ne razumemo naše Slovence, da ne pritisejo vlado, kot so jo v Rusiji in Albaniji.

Resnično vam povem, da ne vem, kakšna je naša vlada, da po enem letu demokracije še ni odstranila komunistično malikovanje.

V Ameriški domovini oglasate, da naj obiščemo Slovenijo. Po pravici vam povem, da nimamo nobene volje obiskati dom, ker vidimo, da Slovenija še ni dosegla popolno demokracijo. Ne želimo priti domov, da bi videli še vedno komunistične simbole in pa imena srbskih cest.

Iskrene pozdrave od družine Šebenik P.S. - Žalostno je, da so se Slovenci borili 1300 let do prihoda neodvisnosti, sedaj jo pa mešajo z demokratičnimi-komunističnimi simboli. Samo Bog ve, kam pes taco moli.

Valentin Šebenik

Farno pismo je spet prišlo...

NEW YORK, NY - Farna pisma, ki nam jih pošilja naš župnik oče Robert, vsekakor niso pogosta. So pač bolj praznična, ki mnoge slovenske ljudi na Njujorškem opozarjajo, da še obstoja slovenska fara sv. Cirila. To opozorilo gre predvsem onim, ki niso stalni nedeljski obiskovalci fare. V naši prostorski razpršenosti je teh ljudi kar precej.

Tako nas je zadnje farno pismo obiskalo v teh dneh, ko se pomlad — ki pa ni bila letos na Njujorškem nič kaj lepa, skoraj bolj ne-pomladna — poslavlja. V trenutku letnega časa smo, ko ima veljavnost star slovenski pregovor tudi na Ameriškem: Ob kresi, se dan obesi.

Mnogokrat razmišljam, zakaj naši predniki niso za ta sončni preobrat dali še pregovor: sonce dol, vročina gor — kot so za prehod iz jeseni v zimo postavili modrost: sonce gor, sneg pa dol. Morda so imeli v tistem zimskem času več časa, kot pa v zadnjih pomladnih in prvih poletnih dneh, ko se prva zgodnja žetev začinja. Kdaj pa pri Sv. Cirilu na Osmi sejemo, in kdaj žanjemo, je zame kot njegovega kronista malce pretežko in preveč tvegano razmišljanje.

Bolje je, da opravimo vsi skupaj z našim župnikom vred. V pomoč naj nam bodo uvodne besede njegovega poletnega pisma, ki smo ga v teh dneh prejeli. Oče Robert nas namreč v njem nagovarja takole:

»Poletje je čas počitnic. Ko se nanje pripravljate, posebno še, ko vas ne bo doma, si priključite v spomin vse, kar mora 'teči' tudi v času, ko vas ne bo doma (kdo bo prejemal pošto, kdo plačeval račune itd). Žal pa pri vsem tem pozabite na podporo vaši slovenski cerkvi. — Nedeljske kolekte v poletnih mesecih ne krijejo stroškov. Zato vam, kot vsako leto, pošiljamo počitniške kuverte za julij, avgust in september. Vrnite jih z vašim darom po pošti, ali pa jih oddajte v nabilno košarico, če pridete k nedeljski maši!«

Zadnje besede župnikove »če pridete k nedeljski maši« sem podčrtal jaz kot kronist življenja slovenskega sv. Cirila. Kot stalni nedeljski obiskovalec — med tistimi redkimi — premnogokrat občutim praznino naše majhne narodne cerkvice na Osmi, in razumem

morda nekaj bolj ta župnikov klic v njegovem poletnem pismu. Za materialno vzdrževanje naše cerkvice župnik zares rabi denar, za njeno duhovno življenje pa rabi naše osebno prisostvovanje pri slovenski Gospodovi daritvi.

Tudi na to zadnje je treba pomisliti v teh poletnih mesecih — kot na vsako nedeljo skozi vse leto. To moramo še posebno, ker smo še vedno slovenska območna fara na Njujorškem. To kar še cudovito zveni nam in mnogim drugim in pri tem smo vsekakor vezani na neko osebno žrtvovanje, ki naj bo kot so naši predniki na Slovenskem poznali, žrtvovanje za narodno stvar.

Da smo zanimivi tudi za druge sorojake — celo na Slovenskem —, samo odprite Družino od junija in v njej boste zagledali »Iz New Yorka«, poročilo torej o našem letošnjem farnem dnevu, ki je šel v korist Kliničnega centra v Ljubljani. Dober povzetek je poročila iz Ameriške domovine o tem Slovenskem dnevu v New Yorku. Ob tem še bolj občutiš, da smo zares ljudje tistega rodu, ki domuje na Slovenskem pod Pečo in Triglavom.

Ta rod bo na Njujorškem živ in opažen vse dotlej, dokler bo živo življenje pri slovenskem Sv. Cirilu na Osmi. V poletnih mesecih, v juliju in avgustu, pa naša fara nas vabi tudi v naravo. Na drugo juljsko nedeljo, 12. julija, se bo darovala maša na posesti Vodlanovih; na tretjo avgustovo nedeljo, 16. avgusta, dan po Velikem šmarnu, pa ob jezeru na Grom-Babnikovi posesti. Tudi to nam je povedano v farnem pismu. Preberimo ga večkrat, da se zapomnimo vse, kar je v njem.

Od majske tretje nedelje s prosvetno uro in lepo udeležbo pri Sv. Cirilu, je to, o čemer nam govori župnikovo pismo, lepa povezava z življenjem naše tukajšnje skupnosti, ko bo proti jeseni spet le-ta prišla z večjim številom svojih pripadnikov kot pa v teh treh poletnih mesecih.

In vendar menda bo tudi v teh mesecih kaj življenjsko pomembnega za kroniko slovenskega sv. Cirila na Osmi. Če bo, verjemite mi, da bom to v mojo kroniko zapisal!

Tone Osovnik

MALI OGLASI

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7028787. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona, Vinko Levstik

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

DROTBINICE...

(nadaljevanje s str. 8)

no prav sem si mislil, grem pa k partizanom, da izženemo te italijanske hudiče iz naše lepe dežele.« Pripovedoval je, kako lepo bo, ko bodo Italijani zbežali domov in bo Stalin zavlal po celem svetu... Še je bilo govora in petja, za zaključek pa je fant le prišel na dan (to prvo še) s prošnjo. Rekel je, nocoj nas je dosti v vasi in vsi smo lačni. Pojdite domov in nam kaj hrane prinesite, saj se za vas borimo in za vas stradamo.

Razšli smo se po domovih; kakšnih 40 nas je bilo. Povrnemo se in prinesemo lepo biro. Jaz sem nesel hleb kruha. Kakor gotovo nisem bil prijatelj te vojske, se se mi to pot partizani zasmilili, ko sem jih gledal, s kakšno slastjo so planili po prinesenih dobrotah.

Tisti, ko smo že čutili, da smo 'zaznamovani', smo bili srečni, ko smo zaznali, da lahko domov odidemo. Drugi vaščani, 'razsvetljeni in izvoljeni', pa so s partizani kramljali skoraj do jutra. Sledil je še zaupni sestanek, katerega se je smel udeležiti tudi moj bratranec, ki mi je pozneje nekaj skrivnosti le-tega povedal.

Ako bo ta dopis zagledal v Domovini luč dneva — in, če se vsi skupaj zdravi povrnemo iz počitnic, bom morda še pravi, kako smo v našem kraju v času košnje in žetve brusili kose in srpove, to na zemlji, kjer sedaj rohnijo traktorji ali pa tudi leži neobdelana.

Za dobro voljo...
Bral sem, črno na belem zapisano, da je kardinal G. Carpegna bil znan kot strašanski jedec. Vsi so se norčevali iz njegove požrešnosti in mnogo v posmeh je bilo po Italiji zapisano o njem. Ko je kardinal poprosil papežu Inocencu in ga poprosil za nasvet, kaj naj stori, da bo to posmehovanje po časopisih prenehalo, mu papež mirno odgovori: »Dragi brat v Kristusu, kdor veliko pojé, mora znati tudi kakšno požreti.«

J. P.

ANTON STRES

Ljubljana, Slovenija

SPLAV: PRAVICA?

Ta članek je izšel v letošnji prvi številki »Cerkve v sedanjem svetu«, ki je revija za pastoralna vprašanja in jo izdajajo v Ljubljani slovenske škofije. Omenjena številka (št. 1-2, 1992) je posvečena vprašanju, povezanim s splavom, dr. Stresov članek pa obravnava stanje v zvezi s tem v Sloveniji. Zato smo prepričani, da bo sicer učeno napisana vsebina zanimala mnoge naše bralce.

Urednik AD

Ustavna razprava je za nami. V njej je zmagala parlamentarna večina, ki se je ustvarila okoli prizadevanja, da bi splav dobil mesto med ustavno zajamčenimi človekovimi pravicami. To se sicer ni čisto zgodilo, saj sedaj zloglasni člen 55 pravi: »Odločanje o rojstvih svojih otrok je svobodno.« Vendar pa je ta stavek dosti raztegljiv in bi ga bilo mogoče različno razlagati. Najširša možna razlaga bi bila: starši odločajo, ali bodo imeli otroke, kdaj in koliko. Dobe sedna razlaga pa pomeni: ko je otrok že spočet, se starši svobodno odločijo, ali se bo rodil ali pa mu bodo življenje vzeli. Ker pa je v nadaljevanju tega člena zapisano, da »država zagotavlja možnosti za uresničevanje te svobode«, je v primeru druge, dobesedne razlage prvega stavka, s tem tudi rečeno, da mora država omogočiti splav tistim, ki so se zanj odločili.

Ustavna komisija, ki je ta predlog oblikovala, je na zadnji seji vendarle opustila svojo prvotno namero, da bi iz prejšnje jugoslovanske ustave prepisala njen 191. člen, ki je v prvem odstavku določal: »Pravica človeka je, da svobodno odloča o rojstvu otrok.« Tako je bil dosežen določen napredek, saj sedaj v ustavi ni več »pravice do splava«.

Žal to ostane samo na ravni formalnega izrazja. V sami vsebini pa bistvenega premika ni. Zato moramo ugotoviti, da je ustavna komisija zavzela do splava povsem nesprejemljivo stališče, ker je dejanje, ki velja po vseh merilih za moralno sporno, naredila za predmet ustavno zajamčene človekove pravice, s čimer je to dejanje izenačila z dejanji, kot so: življenje, izobraževanje, sprejemanje informacij, delo, družinsko življenje itd. Z drugimi besedami, neformalno je slovenska ustava izenačila splav s tistimi dejanji, ki so tako temeljnega pomena za resnično človekovo dostojanstvo, da brez njih tega dostojanstva sploh ni.

Po drugi strani pa je nesporno, da je splav uničenje začelnjajočega se človeškega življenja. Gre za pravo človekovo življenje. Plod se ne razvija v človeku, ampak je že razvoj človeka. Zato je slovenska ustava opredelila uničenje tega življenja za človekovo pravico, kar ni samo nezaslišano, ampak je tudi v protislovju s 17. členom te iste ustave, ki

pravi: »Človekovo življenje je nedotakljivo.« Prepričan sem, da bo v prihodnosti — če ne bodo prevladoval liberalistično-socialistične politične sile — možno in tudi potrebno zastaviti vprašanje doslednosti naše na vrat na nos sprejete ustave.

Človekove pravice ne poznajo »pravice do splava«

Najprej nas na to opozarja že dejstvo, da kake »pravice do splava« ne pozna noben mednarodni dokument o človekovih pravicah. Človekove pravice so namreč pravice do življenjskih vrednot, brez katerih ni človeka dostojnega življenja. Zato je tisto, kar te pravice upravičujejo, nekaj, kar je samo po sebi dobro in si je za to treba prizadevati, to gojiti: zdravje, socialno varnost, zaposlenost in delo, izobrazbo, kulturo...

Če bi torej res obstajala kaka »pravica do splava«, bi to pomenilo, da je splav nekaj v sebi dobrega in si je treba zanj prizadevati. Bilo bi ga treba celo pospeševati, kajti človekove pravice so pravice do vrednot, ki jamčijo človekovo dostojanstvo. Celo zagovorniki »pravice do splava« — vsaj večina — priznavajo, da je splav moralno, narodnostno, medicinsko in socialno zlo. Ti tudi trdijo, da je treba število splavov s prepričevanjem in drugimi ukrepi zmanjševati itd.

Če pa je splav sam po sebi zlo — in to je — ne more biti nobene pravice do splava v pravem pomenu besede. Do dejanja, ki po sebi ni v skladu z moralno, ki je moralno sporno, človek ne more imeti pravice v pravem pomenu besede.

Tudi strokovnjaki medicinske etike so povsem nedvoumni v tem, da je splav zlo. Akademik dr. Janez Milčinski pravi v članku Etični in pravni pogledi na splav, objavljenem

v njegovi Medicinski etiki in deontologiji (Ljubljana 1982) tudi naslednje: »Priznati pravico do splava pa hkrati pomeni zanikati načelo o spoštovanju življenja in posredno tudi pravico do življenja« (str. 213).

Mednarodni kodeks zdravniške etike, potrjen nazadnje v Benetkah 1983, pravi: »Zdravnik se mora ob vsakem času zavedati pomembnosti varovanja človeškega življenja od spočetja do smrti«. Svetovno zdravniško združenje je sprejelo ženevsko zdravniško zaozobljubo, ki pomeni obnovljeno Hipokratovo prisego in moralno obveznost za zdravništvo vsega sveta, in pravi: »Človeško življenje bom brezpogojno spoštoval od spočetja dalje.«

Kodeks medicinske deontologije Slovenije, ki je kot delovni osnutek izšel v Zdravstvenem vestniku (1991,1) pravi v 63. členu: Zdravnik ima po načelu spoštovanja človeškega življenja od samega spočetja splav za biološko, medicinsko, etično, psihološko in socialno škodljiv. Zdravnik si zavestno prizadeva, da bi bila resnično humana pravica do materinstva nad pravico do splava. Zato zavrača splav kot sredstvo za načrtovanje družine in urejanje slabih socialnih razmer. Gre torej za splošno moralno načelo, ki ga priznavajo tudi ljudje in ustanove, ki niso vezane na katolištvo.

V ustavni razpravi je pravo in dejansko vprašanje bilo samo naslednje: Ali je lahko splav spričo dejstva, da je moralno zlo, ustavna pravica? Nekateri smo trdili, da to ni mogoče. Pri tem smo mislili na ustavne človekove pravice, ne pa na pravico v navadnem pomenu besede.

Verjetno je bilo tudi tukaj dosti nespornost. Ali imajo ljudje pravico piti in kaditi, čeprav je znano, da je to škodljivo za zdravje? Če bi rekli, da nimajo pravice, bi kdo skle-

(dalje na str. 11)

Marijanski pohod

(nadaljevanje s str. 9)

je vsemu svetu dal nenadomestljivo Sveto noč) pod imenom »Cvetlica v zornem blišču«, ki ji ne manjka neposredne božje enostavnosti prežete s toploto in vdanostjo. V nadaljevanju, je odpeta, z mehkim začetkom, nihajoča Hladnikova »Je mrak končan«, ki utone v mehkem »Ave«. Naglo poživetje je nato nudila Mavova »Zapoj veselo, o kristjan«, ki ji je sledila Minétova zanosna in veličastna Regina Coeli. Pri tej je publiko posebno presenetila neugnana Mojca Magajne kot sopranska solistka. Prvič je Mojca tega dne pokazala lep, trden, voluminozen in dozorel glas. Vse doslej so jo malce karali glede integritete vseh teh kvalitet; na tem koncertu je nastopila zmagoslavno.

Ta vokalni šopek je zaokrožen z Aljaževo domovinsko »Slovenska zemlja«, ki nam je dočarala alpsko prijetnost ob srebrno šumeči Savi.

Pri orglah je bil spet Filip Arko, novi predsednik društva, je čedalje več prispeva s svojim talentom.

Skupno veličastje

Največje ugodje se je razvilo v združenem nastopu obeh zborov. Do takšne kongregacije je prišlo že nekajkrat, vselej z navdušenjem, kakršno se je doživelo tudi na to nedeljo popoldne.

Skupni moški zbor je najprej nudil Slomškovo pevsko molitev, ki je iskreno prepletena z življenjem: Ko zarja zlata nam gore. Harmonija in besedilo istočasno kliče Gospodu, naj ne odvrne oče od svoje vdane črede.

Celoten zbor je nato prešel na marijanski spored in sicer na izredno pojočo Englehartovo »Dajte mi zlatih strun«, pri kateri se v klic Materi božji vpleta preprosti Ave. Skladno in dinamično ga je odpela Nandi Puc. Lahko si je torej

predstaviti mikavnost skladbe. Sledili sta dve sproščeni točki, ki sta posebej uspeli v pritegnitvi množice in zvenelo je nevzdržno »Lepa si Marija« (Schubiger-Račič). Enak val navdušenosti je zajel ladjo ob Kimovčevi »Hvalnici«, ki je k temu še zanosna in dvigajoča, pa se kot nalašč prilaga sklepnemu razpoloženju pri množičnih srečanjih.

Toda počutje ljubiteljev marijanske glasbe ni še dovolilo razhoda. Klicalo je — in končno priklicalo — še eno, brez katere se takšen venec pesmi navadno ne opleta, Iskreača »Marija skoz' življenje« je z ubranimi zvoki napolnila celotno poslopje — in zanihala so se vsa srca poslednjič naši Vodnici v pozdrav. Človek je ginjen ko zapušča svetišče ob takšnem fortissimu.

Ves tretji del milwauškega nastopa je vodil naš častitljivi maestro p. Vendelin. Zdi se, da bi v tem delu koncerta ustrezal malce živahnejši tempo, z doslednejšim dinamičnim poudarkom nekaterih odtenkov.

Domačini so se prijateljsko izkazali s šopki naravnih dišav in cvetlične pestrosti. Prejele so jih zaslužne vodilne roke, ki jim dolgujemo veliko zahvale in priznanja za uspešno prizadevanje. Bog plačaj Patrovi nenehni vnemi in skrbi za naše glasbeno ugodje!

Krožijo glasovi o povratnem (vrnilnem) srečanju obeh zborov na področju Chicaga; saj utrjena prijateljstva zanesljivo povezujejo in se v sodelovanju krepijo.

Dobrosrčnost so domačini Milwaukeeja izdatno potrdili svojim gostom še v prijazni obednici, ob okusni in obilni postrežbi s suhimi in mokrimi dobrinami.

Na veselo svidenje!

Cantorum amicis

V BLAG SPOMIN LAUSCHETOVE DRUŽINE

Frances Lausche

MATI

umrla 4. julija 1934

Louis Lausche

OČE

umrl 7. januarja 1908

BRATJE

LOUIS LAUSCHE
umrl 5. sept. 1911WILLIAM J. LAUSCHE
umrl 8. julija 1967ALBERT LAUSCHE
umrl 5. junija 1905CHARLES J. LAUSCHE
umrl 25. julija 1969HAROLD J. LAUSCHE
umrl 29. maja 1986Sen. FRANK J. LAUSCHE
umrl 21. aprila 1990.

SESTRI (DVOJČKI)

FRANCES LAUSCHE
umrla 22. februarja 1900JOSEPHINE LAUSCHE WELF
umrla 11. decembra 1990ALICE LAUSCHE
umrla 28. marca 1900JANE SHEAL LAUSCHE
umrla 24. novembra 1981FRANCES URANKAR
umrla 18. oktobra 1987

Žaluojači:

Mrs. Alice Lausche, vdova po dr. William J. Lausche
Mrs. Frances Knaus Lausche, vdova po Charles J. Lausche
Mrs. Antonia Lausche, vdova po Harold J. Lausche

Cleveland, Ohio, 25. junija 1992.

Koledar društvenih prireditev

JUNIJ

27. — »Kresni piknik« na Slovenski pristavi.
28. — SKD Triglav, Milwaukee, Wis., priredi Prvi piknik na Triglavskem parku.

JULIJ

18. — Balincarski krožek Slovenske pristave priredi piknik na SP.
19. — »Pristavski dan« na Slovenski pristavi.
26. — Slov. šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.
26. — MZA Milwaukee priredi Misijonski piknik na Triglavskem parku.

AVGUST

2. — Klub upokojencev Slo-

Novi grobovi

Josephine Novak

Dne 20. junija je umrla Josephine Novak, rojena Mlakar, vdova po Ludwigu, mati Janice Crane, Kathleen Parker in Elaine Jernejcic, 9-krat stara mati, sestra Mary Balish in Julie Mlakar. Pogreb je bil 23. junija iz Brickmanovega zavoda v cerkev sv. Paskala Bajlonskega.

John Strumbel

Umrli je 77 let stari John Strumbel, vdovec po Dolores, rojen Linn, oče Coralin Semancik, brat Anne Zupancic, Marie Kramer, Josepha ter že pok. Franka in Antona, 2-krat stari oče, stric. Pogreb je bil 20. junija iz Zak zavoda na 6016 St. Clair Ave. v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. in od tam na Kalvarijo.

Josephine Sadar

Umrli je Josephine Sadar, rojena Janezic, vdova po Franku, mati Franka in Dolores Hrovat, 7-krat stara mati, 1-krat prastara mati, sestra Louisa ter že pok. Mary, Johna, Josepha, Franka, Anthonyja, Lawrencea in Victorie Huth. Pogreb je bil 20. junija iz Fortunovega zavoda na 5316 Fleet Ave. v cerkev sv. Columbkillea in od tam na Kalvarijo.

Theresa Rodic

Umrli je Theresa Rodic, rojena Strus, vdova po Antonu, mati Therese Natarian, Ludwiga, Anthonyja, Fredericka, Dolores in Stephanie Bialko (pok.), 10-krat stara mati, 20-krat prastara mati, sestra Ane Medved. Pogreb je bil 20. junija iz Fortunovega zavoda v cerkev sv. Lovrenca in od tam na Kalvarijo.

Frank A. Laurich

Umrli je 89 let stari Frank A. Laurich, vdovec po Sophie, roj. Oster, oče Mariann Boskovich in Franka, 7-krat stari oče, 7-krat prastari oče, brat Jennie Schultz, Anne Mlakar, Elizabeth Zalar, Josephine Reichenbach, Theodora, Eugenea ter že pok. Anthonyja, Dore Mismas in Mary. Pogreb je bil 24. junija s sv. mašo v cerkvi St. Rose, k večnemu počitku je bil položen na Sv. Križa pokopališču.

venske pristave priredi piknik na SP.

8. — Pevski zbor Korotan priredi večerjo na Slovenski pristavi. Igra Alpski sekstet.

16. — SKD Triglav, Milwaukee, Wis., priredi Drugi piknik, na Triglavskem parku.

23. — Misijonska Znamkarska Akcija priredi Misijonski piknik na Slovenski pristavi. Pričetek s sv. mašo opoldne.

SEPTEMBER

13. — Slovenska pristava priredi Vinsko trgatve.

20. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi letno kosilo, v avditoriju pri Sv. Vidu.

27. — Društvo S.P.B. prireja vsakoletno romanje v Frank, O.

27. — SKD Triglav, Milwaukee, Wis., priredi Vinsko trgatve, na Triglavskem parku.

OKTOBER

3. — Fantje na vasi prirede koncert ob 15-letnici, v SND na St. Clairju.

4. — »Priatelji SND na St. Clairju« priredijo »brunch« v podporo temu domu.

11. — Klub upokojencev Slovenske pristave priredi koline na SP.

18. — Občni zbor Slovenske pristave.

24. — Štajerski klub priredi vsakoletno martinovanje v SND na St. Clairju. Igra Tone Klepec orkester.

25. — Klub graduantov svevidske šole priredi kosilo v farnem avditoriju. Sv. maša opoldne, kosilo ob 1.30.

NOVEMBER

14. — Pevski zbor Jadran priredi jesenski koncert v SDD na Waterloo Rd.

14. — Belokranjski klub priredi martinovanje.

MALI OGLASI

Prodajam stanovanjsko hišo na Ptuj, Slovenija, z dvema spalnicama, velikim vrtom in sadovnjakom. Hiša takoj vseljiva. Pokličite 312/528-1781, Minka. (26-29)

For Sale — Euclid

7 room, 18-year-old Euclid ranch, on newer street. Dble att. garage, 3 bdrms, 2 baths. Family room. Finished basement. Air. Fireplace. By owner. \$129,000. Call for appt. 261-5231. Move-in cond. (26-27)

Want to Rent

Sleeping room with bath in the area of E. 185 to 200 St. in Euclid. Retired pensioner, sober man. Call 481-8000 and ask for Jim. (x)

Janitor Needed

Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd. Call Martha for interview: 531-4405. (26-31)

Apartment To Rent

E. 65 St. & St. Clair Ave. 4 or 5 room apt. Down. \$175. No pets. Call 431-8181.

Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti se zahvaljuje

CLEVELAND, O. - Piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti na Slovenski pristavi, ki je bil na prvo nedeljo v juniju, je prav lepo uspel. Sv. mašo je daroval naš župnik g. John Kumše in nas navduševal, naj zaupamo Sv. Duhu, kateri nas bo prav vodil, če bomo z njim sodelovali. Hvala Vam, g. župnik.

Po okusnem kosilu, katerega je pripravila ga. Milka Krulc s pomočjo mater šolskih otrok, je bila pripravljena stojnica z dobrim domačim pecivom. Poleg te je bila še ena z raznimi dobroti, kar je na koncu našlo precej srečnejšev. Hvala vsem materam pri delu v kuhinji, pri pecivu, pri dobrotah ter za vse prineseno pecivo in dobrote. Bog Vam povrni! Hvala Thomas Brevec vrtnarji za podaritev treh lepih visečih rož za srečno stojnico. Hvala tudi vsem očetom, ki so delali v točilnici ali pri čevapčičih. Hvala fantom skupine Alpskega seksteta za lepe melodije vse popoldne.

Hvala Ameriški domovini za vse objavljeno v zvezi s piknikom ter tudi dr. Milanu in Mitju Pavlovčiču, Pavlu Lavriša in ge. Edi Pušl za vsa vabila po radijskih valovih.

Naš izlet v ponedeljek, 15. junija, na Kings Island pri Cincinnati je bil prav lep. Vreme je bilo toplo, sem pa tja nas je malo strašilo, da bo kakšna ploha, a je veter usmeril težke oblake v drugo smer in nam je bilo prizanešeno z ozejem. Otroci so se navozili na vseh mogočih vozilih brez vsake nezgode. Srečno smo se vrnili domov z lepimi spomini. Hvala vsem materam za vso pripravo in skrb v zvezi z izletom!

Preteklo nedeljo je bila pri naši farni cerkvi dvojna slovesnost: duhovnik g. Jože Cvelbar je praznoval biserno sv. mašo, takoj po maši pa je bila procesija Sv. Rešnjega Telesa. Kar lepo smo oboje praznovali kljub skrbi, da bo morda deževalo. Hvala vsem vam, ki ste oblekli narodno nošo in spremljali Jezusa, ki je blagoslavljal okolico cerkve. Naj vas vse, ki ste se udeležili procesije, spremlja Njegov blagoslov pri vsem vašem delu in vseh vaših potih. To iskreno želi

Odbor staršev

MALI OGLASI

Slovenian Video (VHS)

Available Now

"Slovenska Sprava" - Kočevski Rog. July, 1990. Two-hour video from Kočevski Rog, Slovenia, commemorating the Domobrance and others killed after World War II in Slovenia. Includes Holy Mass celebrated by the Archbishop of Ljubljana, singing, poetry and speeches. \$29.95. Send check or money order to:

Slovenian Video
P.O. Box 28
Unionville, OH 44088
(26,29)

SPLAV — PRAVICA?

(nadaljevanje s str. 10)

pal, da jim bomo to prepovedali. Če pa bi rekli, da imajo pravico in bi to v ustavo zapisali, bi to pomenilo, da mora država kupovati pijačo in cigarete tistim, ki se za to odločijo?

Na tem primeru jasno vidimo, da lahko besedo pravica uporabljamo v več pomenih. Pravica v navadnem pomenu besede pomeni samo svoboščino: »Nihče ti ne onemogoča in ne prepoveduje, delaj na svojo odgovornost, vedi pa, da delaš narobe.« Nekaj drugega pa je pravica, ki jo zagotavlja ustava v poglavju o človekovih pravicah. Tedaj gre za tako pomembno stvar, da brez njih ni mogoče živeti človeka vredno življenje. Jasno je, da v tem pomenu splav — tako kot alkoholizem ali uživanje mamil, ki jih ne prepovedujemo in ne kaznujemo — ne more biti pravica. Zato se lahko proti njim borimo. Dejanja, ki so v bistvu slaba, ne morejo biti izenačena s tistimi, ki so za človekovo dostojanstvo nujno potrebna in ki so zato predmet ustavnih človekovih pravic.

Dejansko je sedaj slovenska ustava v nasprotju s skoraj vsemi ustavami sveta in jasno zavestjo zdravnikov in etikov razglasila splav za moralno dobro dejanje in za sredstvo za načrtovanje družine in urejanje slabih socialnih razmer. Tega seveda ni naredila z besedami, temveč s tem, da ga je povzdignila na raven ustavne svoboščine.

Otroke je že pod materinim srcem nosilec določenih pravic

Ker ni nobenega dvoma, da je življenje, ki se začneja oblikovati pod materinim srcem, človeško, je povsem neumestna trditev, da imajo ženske pravico, da počno s svojim telesom, kar hočejo. Novo življenje, ki se začneja ob spočetju, ni del njihovega telesa, saj nastaja v njihovem telesu novo človeško telo, pravzaprav novo človeško življenje, nov človek. Zato je do tega novega človeškega bitja, ki se postopoma oblikuje, treba zagotovo imeti drugačno razmerje kot do svoje noge, roke ali kakega drugega organa.

Vzkliki nekaterih žensk, da imajo pravico početi s svojim telesom, kar hočejo, so z moralnega vidika dvakrat vprašljivi. Tudi so svojega telesa, se pravi do zdravja in življenja, ima človek obveznosti in je zanj odgovoren. Če pa kdo s tem misli na kakšno pravico do splava, pa je to seveda še bolj nesprejemljivo, kajti plod, ki se oblikuje v materinem telesu, ni del matere, ampak je že oblikujoče se telo novega človeka.

Pobornice »pravice do splava« pa tudi rade poudarjajo, da si ne pustijo, da bi z njimi razpolagali moški in odločali o njih. To je upravičeno samo do neke mere, saj tudi o pokojninah ne odločajo samo upokojenci in o vojaški službi ter obrambi ne odločajo samo vojaki. Zato tudi ne morejo samo ženske odločati o žen-

skah. Povrh so tu tudi očetje otrok. Kolikor bi se pa kdo le hotel sklicevati na to, da nima nihče pravice odločati o ženskah, je treba po tej logiki iti do konca in reči, da imajo ženske potemtakem še manj pravico razpolagati z življenjem svojih otrok. Če ne pustijo, da bi drugi razpolagali z njimi, morajo biti dosledne in se odreči razpolaganju z življenjem svojih otrok.

Človeško bitje po materinim srcem je namreč tudi nosilec pravic. Tega zagovorniki pravice do splava nočejo uvideti. Pravic nima torej samo mati, temveč jih ima tudi njen otrok, predvsem najosnovnejši: pravico do življenja. Zato razumemo, zakaj mednarodni dokumenti o človekovih pravicah kake »pravice do splava« ne poznajo.

Nasprotno. Obstajata dva mednarodna dokumenta, deklaracija o otrokovih pravicah iz leta 1959 in konvencija o otrokovih pravicah iz leta 1989, ki v svojih preambulah dobesedno pravita takole: »... otrok zaradi telesne in duševne nezrelosti potrebuje posebno varstvo in skrb, v številni ustrezno pravno varstvo, tako pred rojstvom, kot tudi po njem.«

Nekateri to razlagajo tako, da pravijo, da gre predvsem za človekovo pravico dedovanja in podobne pravice. Na primer: otrok, čigar oče umre pred njegovim rojstvom, je lahko njegov dedič. Toda pravica do dediščine je vendarle izpeljana pravica, ki predpostavlja pravico do življenja. Če torej nerojenemu otroku priznavamo pravico do dedovanja, je toliko bolj umestno, da mu priznavamo pravico do življenja, ki je osnovna pravica in podlaga vseh drugih pravic, tudi pravice do dedovanja.

Če bi v novi slovenski ustavi postal splav predmet nekakšne pravice, bi ga moral vsak ginekolog opravljati. Sedaj te pravice ni, zdravniki pa se borijo za to, da bi zakon o zdravstvu dal tudi zdravnikom pravico do ugovora vesti. V tem trenutku je to še neodločeno, ker v parlamentu glede tega ni dosegeno soglasje.

V razpravah o tem so zagovorniki pravice do splava prišli celo na idejo, da nihče ne sili takega zdravnika, da postane ginekolog. Torej bi bilo vsem zdravnikom, ki po vesti ne morejo delati splavov, vnaprej onemogočeno opravljanje ginekološkega poklica. To pa že meji na zloglasno »prepoved poklica« (Berufsverbot), ki je v nasprotju s splošno priznano človekovo pravico do svobodne izbire poklica.

Država naj ustvarja razmere, ki bodo omogočale nova rojstva

Zakoni se sprejemajo z navadno, ustava pa z dvotretjinsko večino. Zato lahko manjšina, če je le za malenkost večja od tretjine, preprečuje sprejetje ustave in s tem izsiljuje svoja stališča. Tega so se zave-

(dalje na str. 12)

Misijonska srečanja in pomenki

948. Na Binkoštni praznik, ko vesoljna

Cerkev praznuje rojstni dan javnega delovanja na svetu, je nadškof dr. Alojzij Šuštar maševal pri ljubljanskih frančiškanih ob natrpani cerkvi, večinoma mladih ljudi, in krstil deset odraslih Slovencev ter birmoval 50 odraslih. Udeležena te slovesnosti je telefonirala, da je bilo čudovito lepo. Tako se bo sedaj začel narod počasi prebujati po prestanem strahu in preganjanju. Polagoma se bo razcvetelo duhovno življenje.

Običajno so vsako leto na praznik sv. Petra in Pavla, 29. junija, v Ljubljani mašniška posvečenja. Prav je, da se Bogu tudi mi vsi zunaj Slovenije zahvalimo za lepe poklice fantov, ki želijo narod dvigniti kot mašniki, v predani službi svojemu narodu.

Ravnatelj semenišča dr. Franci Šuštar, ki ni nič z nadškofom v sorodu, nam je ravnokar poslal v maju pripravljena pisma 13 bogoslovcev, ki so jih prevzeli zadnje mesece MZA dobrotniki na tem kontinentu, v ZD in Kanadi. Pisma so polna zanimivih idej in vsak kandidat je drugačen. Poklic je veliko, hvala Bogu, dasiravno se zgodi, da morajo koga odpustiti, kot so jih tudi v naših časih pred desetletji. Dva sta menda zadnje tedne bila naprošena, da si izbereta drugačen poklic. Eden se kar ni mogel sprijazniti s študijem in vsi vemo, da mora duhovnik vse življenje veliko študirati in se njegov študij dejansko nikdar ne konča, ker se je treba neprestano izpopolnjevati in izboljšati.

Zanimivo je čitati v pismih

posameznikov to in ono, kar je posamezniku svojskega. Nadškof se 27. maja zahvaljuje za zadnji ček \$3900 za bogoslovske vzdrževalnine. Omenja, kako je bil vesel našega bogatega dela na tem kontinentu. Ravnatelju dr. Šuštarju je izročil urejanje vseh darov in dopisovanja. Priložil je pi-

sma, ki so jih bogoslovci napisali za svoje dobrotnike. Prosil je ravnatelja, naj gleda na to, da bi koga ne spregledal. Prošnjo, da bi pisma posameznim dobrotnikom razposlal, sem že izpolnil in dodal še nekaj koristnih opazk sodelujočim v vzpodbudo.

Roman Poljak, ki ga je prevzel za vzdrževanje dr. Valentin Meršol z gospo iz Chagrin Fallsa, O., se zahvaljuje za dar semenišču in dodaja: »Trenutno nas je v semenišču 97 bogoslovcev iz cele Slovenije. Jaz letos končujem 4. letnik bogoslovja in študija teologije. Do konca moje osemletke smo živeli v Moravčah (blizu Domžal); po smrti mojega očeta pa smo se preselili v Opatijo, kjer smo že prej zgradili hišo. Tako sem sedaj po novem 'Primorec'. Da boste vedeli, kako izgledam, Vam pošiljam fotografijo iz Lourdesa. Še enkrat Bog lonaj in pozdrav v Gospodu! Roman.«

Jožetu in Tončki Kastelic

v Torontu je pisal njima dodeljani bogoslovec 4. letnika Tone Metelko: »Prav lepo Vas pozdravljam. Preden napišem kaj več, bi se Vam rad predstavil. Ime mi je Tone, pišem se Metelko. Doma sem iz župnije Raka na Dolenjskem. V semenišču sem že četrto leto. Pred tem sem obiskoval srednjo versko šolo, oziroma škofijsko gimnazijo in malo semenišče v Vipavi.

Naša družina šteje šest otrok — dve dekleti in štiri fante. Najstarejša dva sta že poročena, en brat se bo v kratkem poročil, druga sestra je tudi že v službi, en brat in jaz pa študirava. Brat študira na fakulteti za lesarstvo. Oče je v službi, mama pa je doma, ker imamo tudi manjšo kmetijo.

Zelo sem vesel, da ste Slovenci, ki ste šli po svetu, ohranili svojo domovinsko zavest, materni slovenski jezik in tudi svojo vero in kulturo oziroma običaje. Človeku gotovo ni

lahko odtrgati se od rodne zemlje in oditi v 'daljne tuje kraje', kakor pravi ena narodna pesem. Vendar, če človek zaupa v božjo pomoč, mu je to vedno v veliko tolažbo in upanje za naprej.

Zelo sem tudi vesel, da ste pripravljeni pomagati slovenski Cerkev oziroma našemu semenišču. Poleg materialne pomoči pa potrebujemo tudi duhovne pomoči — to pa je molitev. Gotovo tudi molite za nas bogoslovce in seveda za vse duhovne poklice. V ljubljanski nadškofiji je za enkrat še kar dovolj duhovnikov, zelo pa jih primanjkuje v mariborski škofiji.

Za vso Vašo dobroto se Vam iskreno zahvaljujemo in se Vas spominjamo v naših molitvah. Bog Vam povrni!

V imenu vseh bogoslovcev Vas prav prisrčno pozdravljam. Tone Metelko.«

Fotografija Jožeta Kastelica je izšla začetku junija v ljubljanskem Slovencu, če sem informacijo v telefonskem razgovoru prav razumel. Slovenec je že v domovini od dobrih ljudi zelo čitan in izredno zanimiv. Tudi s podporo dobrega tiska in naročanjem tega iz Slovenije pomagamo dobremu do zmage. Če je Pravdi v Moskvi po razsulu komunizma začela presti, trda peščica rdeče buržuazije v Sloveniji ne bo mogla dolgo podaljševati izhajanje Dela, ki se še šopiri po stojnicah in tolaži zakrknjene, da bo spet prišlo do 'boljših časov' zanje.

Frances in Joe Škrjanc

iz Puebla, Colo., sta prevzela bogoslovca, ki končuje 1. letnik: »Sem Roman Globokar, študent prvega letnika teološke fakultete in gojenec ljubljanskega semenišča. Prihajam iz župnije Trebnje na Dolenjskem. Že skozi vsa leta srednje šole je v meni gorela želja po duhovniškem poklicu. Posebej utrdila pa se je med služenjem vojaškega roka. Bil sem vojak stare jugoslovanske vojske in sem ob napadu na Slovenijo z božjo pomočjo srečno dezertiral. Sedaj sem tu v semenišču in sem zadovoljen. Vidim, da je to res moja pot. K temu me spodbujata še posebej nesebična povezanost z ostalimi bogoslovci in pa vedenje mojih predpostavljanih. Študij je tudi zelo zanimiv. Verjetno ste z dogajanjem v Sloveniji dobro seznanjeni, zato Vam ne bi razlagal slovenske 'demokracije'. Škoda bi bila, če bi se po tisočletnih bojih za lastno identiteto in državo proti ostalim narodom (Nemcem, Italijanom, Srbom...), sedaj sami uničili. Upam, da ste kljub vsemu ponosni na to, da ste Slovenci.

Iz vsega srca bi se Vam rad zahvalil za pomoč pri vzdrževanju bogoslovja. Naj Vam Bog povrne z večnimi darovi. Obenem Vam želim blagoslovljene in z upanjem obdane velikonočne praznike. Še enkrat hvala in lepo pozdravljeni.

Roman Globokar.«

Pismo je pisano 7. aprila. Oba gornja bogoslovca pa sta pisala 26. maja 1992.

34 ljubljanskih bogoslovcev

smo dosedaj začeli skromno — saj letno stane vzdrževanje lepe vsote — podpirati in vsi ti kandidati so iz ljubljanske nadškofije. V oktobru bodo vstopili v prvi letnik novi kandidati. Omenjeno mi je bilo, da trenutno ljubljanska nadškofija nima za vzdrževanje več kandidatov. Menda podpirajo MZA dobrotniki sedaj vse.

Pravkar prosi za kandidata, ki bi ga rad prevzel, g. Alojz Petrič iz Actona, Ontario. Ko smo telefonično želeli poizvedeti, če ga lahko takoj dobimo, nam je bila dana gornja informacija. Tako je nastopil čas, da začnemo prevzemati bogoslovce iz mariborske in koprške škofije, iz Štajerske in Prekmurja ter Primorske. Med rojaki je polno duš, ki so izšle iz teh pokrajin v Sloveniji. Iskreno jih vabimo, da bi se zavzeli za te kandidate. To bi bila spet velika pomoč obema škofijama, ki najbolj potrebuje več duhovnikov. Ne dvomim, da se bo ta ali oni kmalu našel, ki bi rad priskočil na pomoč in daroval za letno vzdrževanje US \$300, ali še kaj več, če zmore. Vzdržujemo navadno posameznega bogoslovca vsaj štiri leta.

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

SPLAV: PRAVICA?

(nadaljevanje s str. 11)

dali zagovorniki »pravice do splava« in so izkoristili naglico, s katero je ustavna komisija hotela do 23. decembra 1991 ustavo sprejeti.

Značilno za našo postkomunistično družbo pa je, da krščansko usmerjeni državljani v njej niso resno upoštevani. Zaskrbljujoče je, da so sestavljenci osnutka ustave gotovo vedeli, da je v Sloveniji vendarle veliko ljudi, za katere je splav nesprejemljiv. Televizijska anketa, ki pa so jo pokazali samo enkrat, na Miklavžev večer 1991, je pokazala, da je tedaj 46 odstotkov anketirancev nasprotovalo temu, da bi »pravico do splava« zapisali v ustavo, 38 odstotkov jih je bilo za to, 16 odstotkov pa je odgovorilo, da ne ve.

Sestavljenci ustavnega osnutka, ki so med drugimi načeli zapisali tudi svobodo vesti, ne bi smeli kristjanov in nekaterih drugih ljudi postavljati v naslednjo hudo dilemo: ali se strinjamo z ustavo, ki vsebuje člen, ki je proti naši vesti, ali to ustavo na referendumu odklonimo, s tem pa zavremo vse druge nujne spremembe, ki jih ta ustava prinaša. To pa pomeni, da so se nekateri že odločili, da bodo izsiljevali svoje in popolnoma ignorirali tisti velik del slovenskega prebivalstva, ki bi tako odobravanje splava v vesti ne mogel sprejeti. V resnici pa je šlo tudi za politikantsko manipulacijo. Ker so opozicijske stranke vedele, da kristjani »pravice do splava« ne bodo sprejeli, so jih s tem hoteli diskreditirati v ožeh javnosti, da so odgovorni

za zavlačevanje z ustavo.

Ustava zahteva čim večje soglasje vseh državljanov. V njej morajo državljani prepoznati sebe. Zato se je treba omejiti na določbe, glede katerih smo si edini. V okviru Sveta za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin smo predlagali kompromis, ki bi se glasil: »Zajamčena je svoboda odločanja o številu svojih otrok«. V skupini za človekove pravice pri ustavni komisiji pa smo nekateri predlagali: »Zajamčena je svoboda odločanja o potomstvu«.

Želeli smo kompromisno rešitev, ki bi pustila odprto vprašanje o prihodnji zakonodaji glede prekinitve nosečnosti in bi bila sprejemljiva tudi za tiste, ki jim vest splav prepoveduje. Zaenkrat so naša prizadevanja doživela neuspeh. S tem pa ni rečeno, da vprašanja ne bo treba vedno znova odpirati. Predvsem pa je potrebno vzgajati ljudi, od države pa zahtevati, da izpolnjuje tisti del 55. člena ustave, ki pravi, da država »ustvarja razmere, ki omogočajo staršem, da se odločajo za rojstvo svojih otrok«.

Ponavljamo, da imamo pri Ameriški domovini fax in sicer 216/361-4088.

MALI OGLASI

Two Apartments For Rent
One 2 bdrm and one 3 bdrm.
Addison Rd. & St. Clair Ave.
\$275 each. Call 431-3775.

FOR SALE Collinwood Area

4 fam. apt. Good cond. Income \$12,000/yr. All carpeted. Fenced in yard w/big garden. \$65,000. Call 761-8206. (25-28)

V najem

E. 52 St. 4 sobe s kopalnico. Garaža. Kličite 881-8709. (25-26)

House For Sale

Euclid. 2 family. Desirable location. Principals only. Call 531-0543. (25-26)

FOR RENT

2 bedroom apt. Central air. On Neff Rd. Older, mature adults preferred. 481-7519. (24-27)

For Rent

1 bdrm apt. near the Slovene Home for the Aged. Call 481-6929 or 531-5754. (x)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizararska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444 (x)

FOR SALE

Melodia Button Box.
C, F, B Flat.
Excellent condition — \$800.00
428-7600 (24-27)



**PLAY TODAY.
WIN TONIGHT!**

Anytime today would be a good time to visit one of the Ohio Lottery's Sales Agent locations and get in the games for tonight's drawings.



An Equal Opportunity Employer